

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาทางคณิตศาสตร์และคุณธรรมที่สอดแทรก
ในนิตยสารบันเทิงเด็ก ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ตามลำดับต่อไปนี้

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. นิตยสาร
  - 2.1 ความหมายของนิตยสาร
  - 2.2 ลักษณะของนิตยสาร
  - 2.3 บทบาทและหน้าที่ของนิตยสาร
  - 2.4 ประเภทของนิตยสาร
  - 2.5 นิตยสารบันเทิงเด็ก
  - 2.6 นิตยสารบันเทิงเด็กที่ได้รับความนิยม
3. หลักการวิเคราะห์เนื้อหา
  - 3.1 ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา
  - 3.2 องค์ประกอบของการวิเคราะห์เนื้อหา
  - 3.3 ขั้นตอนของการวิเคราะห์เนื้อหา
4. หลักการวิเคราะห์เนื้อหาในนิตยสารบันเทิงเด็ก
5. การวิเคราะห์คุณธรรมที่สอดแทรกในนิตยสารบันเทิงเด็ก
  - 5.1 ความหมายของคุณธรรม
  - 5.2 ความสำคัญของคุณธรรม
  - 5.3 องค์ประกอบของคุณธรรม
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการศึกษาเพื่อปวงชนที่เปิดโอกาสให้เยาวชนทุกคนได้เรียนรู้คณิตศาสตร์อย่างต่อเนื่อง และตลอดชีวิตตามศักยภาพ สามารถนำความรู้ ทักษะ และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 1)

1. ทำไมต้องเรียนคณิตศาสตร์

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วน รอบคอบ ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์อื่น ๆ คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

2. เรียนรู้อะไรในคณิตศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มุ่งให้เยาวชนทุกคนได้เรียนรู้คณิตศาสตร์อย่างต่อเนื่อง ตามศักยภาพ โดยกำหนดสาระหลักที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคนดังนี้

จำนวนและการดำเนินการ ความคิดรวบยอดและความรู้ลึกเชิงจำนวน ระบบจำนวนจริง สมบัติเกี่ยวกับจำนวนจริง การดำเนินการของจำนวน อัตราส่วน ร้อยละ การแก้ปัญหาเกี่ยวกับจำนวน และการใช้จำนวนในชีวิตจริง

การวัด ความยาว ระยะทาง น้ำหนัก พื้นที่ ปริมาตรและความจุ เงินและเวลา หน่วยวัดระบบต่าง ๆ การคาดคะเนเกี่ยวกับการวัด อัตราส่วนตรีโกณมิติ การแก้ปัญหาเกี่ยวกับการวัด และการนำความรู้เกี่ยวกับการวัด ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

เรขาคณิต รูปเรขาคณิตและสมบัติของรูปเรขาคณิตหนึ่งมิติ สองมิติ และสามมิติ การนิยาม แบบจำลองทางเรขาคณิต ทฤษฎีบททางเรขาคณิต การแปลงทางเรขาคณิต (geometric transformation) ในเรื่องการเลื่อนขนาน (translation) การสะท้อน (reflection) และการหมุน (rotation)

พีชคณิต แบบรูป (pattern) ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน เซตและการดำเนินการของเซต การให้เหตุผล นิพจน์ สมการ ระบบสมการ อสมการ กราฟ ลำดับเลขคณิต ลำดับเรขาคณิต อนุกรมเลขคณิต และอนุกรมเรขาคณิต

การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น การกำหนดประเด็น การเขียนข้อคำถาม การกำหนดวิธีการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดระบบข้อมูล การนำเสนอข้อมูล ค่ากลางและการกระจายของข้อมูล การวิเคราะห์และการแปลความข้อมูล การสำรวจความคิดเห็น ความน่าจะเป็น การใช้ความรู้เกี่ยวกับสถิติและความน่าจะเป็นในการอธิบายเหตุการณ์ต่างๆ และช่วยในการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ การแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์ และการเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง

มาตรฐาน ค 1.2 เข้าใจถึงผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการของจำนวนและความสัมพันธ์ระหว่าง การดำเนินการต่าง ๆ และใช้การดำเนินการในการแก้ปัญหา

มาตรฐาน ค 1.3 ใช้การประมาณค่าในการคำนวณและแก้ปัญหา

มาตรฐาน ค 1.4 เข้าใจระบบจำนวนและนำเสนอสมบัติเกี่ยวกับจำนวนไปใช้

สาระที่ 2 การวัด

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัด วัดและคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัด

มาตรฐาน ค 2.2 แก้ปัญหาเกี่ยวกับการวัด

สาระที่ 3 เรขาคณิต

มาตรฐาน ค 3.1 อธิบายและวิเคราะห์รูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ

มาตรฐาน ค 3.2 ใช้การนึกภาพ (visualization) ใช้เหตุผลเกี่ยวกับปริภูมิ (spatial reasoning) และใช้แบบจำลองทางเรขาคณิต (geometric model) ในการแก้ปัญหา

สาระที่ 4 พีชคณิต

มาตรฐาน ค 4.1 เข้าใจและวิเคราะห์แบบรูป (pattern) ความสัมพันธ์ และฟังก์ชัน

มาตรฐาน ค 4.2 ใช้นิพจน์ สมการ อสมการ กราฟ และตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ (mathematical model) อื่น ๆ แทนสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนแปลความหมายและนำไปใช้แก้ปัญหา

สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น

มาตรฐาน ค 5.1 เข้าใจและใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

มาตรฐาน ค 5.2 ใช้วิธีการทางสถิติและความรู้เกี่ยวกับความน่าจะเป็นในการคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผล

มาตรฐาน ค 5.3 ใช้ความรู้เกี่ยวกับสถิติและความน่าจะเป็นช่วยในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

สาระที่ 6 ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์

มาตรฐาน ค 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. คุณภาพผู้เรียน เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. มีความรู้ความเข้าใจและความรู้ลึกเชิงจำนวนเกี่ยวกับจำนวนนับไม่เกินหนึ่งแสน และศูนย์ และการดำเนินการของจำนวน สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบวก การลบ การคูณ และการหาร พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบที่ได้

2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความยาว ระยะทาง น้ำหนัก ปริมาตร ความจุ เวลา และเงิน สามารถวัดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และนำความรู้เกี่ยวกับการวัดไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม รูปวงกลม รูปวงรี ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกลม ทรงกระบอก รวมทั้ง จุด ส่วนของเส้นตรง รังสี เส้นตรง และมุม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแบบรูป และอธิบายความสัมพันธ์ได้

4. รวบรวมข้อมูล และจำแนกข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน และอภิปรายประเด็นต่าง ๆ จากแผนภูมิรูปภาพและแผนภูมิแท่งได้

5. ใช้วิธีการที่หลากหลายแก้ปัญหา ใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และสรุปผลได้อย่างเหมาะสม ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอได้อย่างถูกต้อง เชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ในคณิตศาสตร์และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

5. คุณภาพผู้เรียน เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. มีความรู้ความเข้าใจและความรู้ลึกเชิงจำนวนเกี่ยวกับจำนวนนับและศูนย์ เศษส่วน ทศนิยมไม่เกินสามตำแหน่ง ร้อยละ การดำเนินการของจำนวน สมบัติเกี่ยวกับจำนวน สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบวก การลบ การคูณ และการหารจำนวนนับ เศษส่วน ทศนิยมไม่เกินสามตำแหน่ง และร้อยละ พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบที่ได้ สามารถหาค่าประมาณของจำนวนนับและทศนิยมไม่เกินสามตำแหน่งได้

2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความยาว ระยะทาง น้ำหนัก พื้นที่ ปริมาตร ความจุ เวลา เงิน ทิศ แผนที่ และขนาดของมุม สามารถวัดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และนำความรู้เกี่ยวกับการวัด ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและสมบัติของรูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม รูปวงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ปริซึม พีระมิด มุม และเส้นขนาน

4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแบบรูปและอธิบายความสัมพันธ์ได้ แก้ปัญหาเกี่ยวกับแบบรูป สามารถวิเคราะห์สถานการณ์หรือปัญหาพร้อมทั้งเขียนให้อยู่ในรูปของสมการเชิงเส้นที่มีตัวไม่ทราบค่าหนึ่งตัวและแก้สมการนั้นได้

5. รวบรวมข้อมูล อภิปรายประเด็นต่าง ๆ จากแผนภูมิรูปภาพ แผนภูมิแท่ง แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบ แผนภูมิรูปวงกลม กราฟเส้น และตาราง และนำเสนอข้อมูลในรูปของแผนภูมิรูปภาพ แผนภูมิแท่ง แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบ และกราฟเส้น ใช้ความรู้เกี่ยวกับความน่าจะเป็นเบื้องต้นในการคาดคะเนการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้

สรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ ในการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งคณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์

ได้อย่างถ่องแท้ รอบคอบ ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง ประกอบไปด้วยสาระการเรียนรู้ที่เป็นเนื้อหา จำนวน 5 สาระ
ได้แก่ สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ สาระที่ 2 การวัด สาระที่ 3 เรขาคณิต สาระที่ 4
พีชคณิต และสาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น

นิคยสาร

นิตยสาร เป็นสื่อประเภทหนังสือที่มีการนำเสนอในรูปแบบที่น่าสนใจเพื่อตอบสนอง
ต่อความสนใจของกลุ่มผู้อ่านแต่ละกลุ่ม ภายในจะประกอบไปด้วยเนื้อหาสาระต่าง ๆ มากมาย
หลากหลาย เป็นสื่อที่มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ที่กำลังเกิดในช่วงเวลาที่มีกำหนด
ระยะเวลาในการตีพิมพ์ที่แน่นอน สม่ำเสมอ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความหมายของนิตยสาร

นิตยสาร เป็นหนังสือประเภทหนึ่งที่มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง มีรูปแบบเฉพาะตัว
ซึ่งได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของนิตยสารไว้หลายทัศนะ ดังนี้

Wolseley (1969 : 16) ได้ให้ความหมายของนิตยสาร คือ สื่อที่สามารถเข้าถึง
ผู้บริโภคในลักษณะที่ไม่เจาะจง (pass-along audience) เช่น การอ่านนิตยสารตามตู้ต่าง ๆ
โรงพยาบาล ร้านเสริมสวย หรือ ขณะเดินทางอยู่บนเครื่องบิน เป็นต้น ประกอบกับนิตยสารมี
ข้อดีในแง่อายุยืนนานสามารถเก็บรักษาไว้ได้ ช่วยให้ผู้อ่านมีเวลาพิจารณาเนื้อหา โดยไม่ต้อง
รีบเร่งเหมือนกับโฆษณาที่ต้องทำให้ทราบรายละเอียดจำนวนมากเกี่ยวกับตัวสินค้า

วิชญ์ สุวรรณเพิ่ม (2540 : 1) ได้ให้ความหมายของนิตยสาร คือ ปัญหาชนิดพิเศษ
แต่ละประเภทจะมีปัญหาแตกต่างกัน โดยเฉพาะปัญหาในการออกแบบที่จะเปลี่ยนแปลง
ตลอดเวลาทั้งนี้เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้อ่าน

ปรมะ สตะเวทิน (2541 : 76) ได้ให้ความหมายของนิตยสาร ว่า นิตยสารมาจาก
ภาษาฝรั่งเศสว่า magasin ซึ่งความหมายเริ่มต้น คือ โรงพัสดุ (storehouse) หมายถึง สิ่งพิมพ์
ที่เย็บเล่มและมีปก โดยมีกำหนดออกเป็นประจำและมีเนื้อหาหลากหลาย

สรุปได้ว่า นิตยสาร คือ สิ่งพิมพ์ที่เย็บเล่มและมีปก โดยมีกำหนดออกเป็นประจำและมี
เนื้อหาหลากหลาย เป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคในลักษณะที่ไม่ ประกอบกับนิตยสารมีข้อดี
ในแง่อายุยืนนานสามารถเก็บรักษาไว้ได้ ช่วยให้ผู้อ่านมีเวลาพิจารณาเนื้อหา โดยไม่ต้องรีบเร่ง

เหมาะกับโฆษณาที่ต้องการให้ทราบรายละเอียดจำนวนมากเกี่ยวกับตัวสินค้า และเปลี่ยนแปลง
ได้ตลอดเวลาทั้งนี้เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้อ่าน

2. ลักษณะของนิตยสาร

นิตยสารมีลักษณะคล้ายหนังสือพิมพ์ในส่วนของหน้าที่ให้ข่าวสาร ความคิดเห็น
บทความ นวนิยาย ความบันเทิง และลงโฆษณา เหมือนกับหนังสือในลักษณะที่เน้นการเจาะลึก
รายละเอียดเหตุการณ์เบื้องหลังข่าว และมุ่งให้ความรู้แก่ผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม ยกเว้นเพียงเนื้อหาที่
เป็นส่วนข่าวด่วนเท่านั้นที่นิตยสารซึ่งได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะของนิตยสารไว้
หลายทัศนะ ดังนี้

จงจิต ศรีพรรณ โรเบิร์ต (2543 : 3) ได้กล่าวไว้ว่าลักษณะของนิตยสารไว้ว่า เนื้อหา
ของนิตยสารไม่ได้แตกต่างไปจากเนื้อหาที่เสนอตามหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน แต่อย่างไร
กล่าวคือ เนื้อหาในหน้าหนังสือพิมพ์เสนอข่าว บทความ นวนิยาย บันเทิง โฆษณา เช่นเดียวกับ
เนื้อหาที่เสนอทางนิตยสารยกเว้นเพียงเนื้อหาที่เป็นส่วนข่าวด่วนเท่านั้นที่นิตยสารไม่สามารถ
นำเสนอได้ เพราะนิตยสารออกเป็นวาระ (period) ส่วนหนังสือพิมพ์ออกทุกวัน แต่การนำเสนอ
ข่าวทางนิตยสารก็มีเช่นกัน แม้จะมีช้ากว่า แต่นิตยสารสามารถเสนอการวิเคราะห์ข่าว และ
การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่เกิดขึ้นได้ถูกต้องมากกว่าหนังสือพิมพ์ และให้ความ
บันเทิงได้มากพอ ๆ กับการโฆษณา

จิระ โสภณ (2547 : 72 – 76) ได้กล่าวไว้ว่าลักษณะของนิตยสารไว้ว่า แนวโน้ม
ของนิตยสารในปัจจุบันมุ่งดึงดูดผู้อ่านเฉพาะกลุ่มเพิ่มขึ้น เนื้อหาของนิตยสารจึงค่อนข้างจะ
เน้นเฉพาะด้านมากขึ้น แต่อย่างไรก็ดี ลักษณะความหลากหลายของข้อเขียน หรือคอลัมน์
ในนิตยสารยังแสดงให้เห็นความแตกต่างของนิตยสารจากลักษณะหนังสือทั่วไปที่จะมีเนื้อหา
เป็นเรื่องเดียวกันทั้งเล่มได้ ลักษณะเด่นของนิตยสารที่แตกต่างไปจากหนังสือทั่วไป มีดังนี้

1. นิตยสารจะเน้นในการเสนอบทความสารคดี และข้อเขียนต่าง ๆ ที่ให้
ความรู้และความบันเทิงกับผู้อ่านได้มากกว่า และละเอียดกว่า
2. นิตยสารมีโฆษณาที่สวยงามมากกว่า
3. นิตยสารมีการจัดหน้าที่สวยงามและพิถีพิถันมากกว่า
4. นิตยสารมีรูปเล่มกะทัดรัดหยิบถือได้สะดวกกว่า
5. ปกนิตยสารจะมีขนาดประมาณ 8 1/2 คูณ 11 1/2 นิ้ว หรือขนาด A4 บาง
ฉบับก็มีขนาดใหญ่เท่ากับหนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก (tabloid) แต่บางเล่มก็เล็กเกือบพอ ๆ กับ
หนังสือพ็อกเก็ตบุ๊ก

6. นิตยสารส่วนใหญ่จะมีปกที่พิมพ์ด้วยกระดาษหนากว่าหน้าข้างใน ปกจะมีสีสัน และรูปภาพสวยงามสะดุดตาเย็บรวมกับเนื้อใน ส่วนความหนาหรือจำนวนหน้าของนิตยสารนั้นไม่แน่นอน

7. นิตยสารหลายฉบับจะเสนอเนื้อหาข่าวในเล่มด้วยแต่ส่วนมากจะเป็นการสรุปข่าว หรือวิจารณ์ข่าว

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (2547 : 252 – 264) ได้กล่าวไว้ว่า นิตยสารจัดเป็นสื่อมวลชนที่ผสมผสานระหว่างหนังสือพิมพ์ และหนังสือ กล่าวคือ คล้ายหนังสือพิมพ์ในส่วนของหน้าที่ให้ข่าวสาร ความคิดเห็น ความบันเทิง และลงโฆษณา เหมือนกับหนังสือในลักษณะที่เน้นการเจาะลึกรายละเอียดเหตุการณ์เบื้องหลังข่าว และมุ่งให้ความรู้แก่ผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม

สรุปได้ว่า ลักษณะของนิตยสาร คือ สื่อมวลชนที่ผสมผสานระหว่างหนังสือพิมพ์ และหนังสือ กล่าวคือ คล้ายหนังสือพิมพ์ในส่วนของหน้าที่ให้ข่าวสาร ความคิดเห็น บทความ นวนิยาย ความบันเทิง และลงโฆษณา เหมือนกับหนังสือในลักษณะที่เน้นการเจาะลึกรายละเอียดเหตุการณ์เบื้องหลังข่าว และมุ่งให้ความรู้แก่ผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม ยกเว้นเพียงเนื้อหาที่เป็นส่วนข่าวด่วนเท่านั้นที่นิตยสารไม่สามารถนำเสนอได้ เพราะนิตยสารออกเป็นวาระ ส่วนหนังสือพิมพ์ออกทุกวันแต่อย่างไรก็ดี ลักษณะความหลากหลายของข้อเขียน หรือคอลัมน์ในนิตยสารยังแสดงให้เห็นความแตกต่างของนิตยสารจากลักษณะหนังสือทั่วไปที่จะมีเนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกันทั้งเล่มได้ ลักษณะเด่นของนิตยสารที่แตกต่างไปจากหนังสือทั่วไป ปกที่พิมพ์ด้วยกระดาษหนากว่าหน้าข้างใน ปกจะมีสีสัน และรูปภาพสวยงามสะดุดตาเย็บรวมกับเนื้อใน ส่วนความหนาหรือจำนวนหน้าของนิตยสารนั้นไม่แน่นอน

3. บทบาทและหน้าที่ของนิตยสาร

นิตยสารมีบทบาทและหน้าที่ในการนำเสนอความจริง ข้อเท็จจริง ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้น ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เป็นผู้ที่ให้ความรู้ ความคิดเห็น ในมุมมองต่าง ๆ ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของนิตยสารไว้หลายทัศนะ ดังนี้

Wolseley (1965 : 375 – 376) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของนิตยสารว่า หน้าที่ของนิตยสารก็เหมือนสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออื่น ๆ ในสังคมประชาธิปไตย กล่าวคือ ทำหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่ตรงกับความเป็นจริง แสดงความเห็นอย่างยุติธรรม และลงพิมพ์โฆษณาที่เป็นจริง

Mott (1968 : 1 – 3) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของนิตยสารว่า เป็นตัวนำเสนองานเขียน ซึ่งบางส่วนก็มีคุณภาพสูงให้แก่ประชาชน โดยทั่วไปแล้วนิตยสารนั้นมีส่วนสำคัญ

ในการส่งเสริมธุรกิจสิ่งพิมพ์ เพราะผู้อ่านได้อ่านเรื่องย่อ หรือบทวิจารณ์ และแนะนำหนังสือเล่มอื่น ๆ จากนิตยสาร ถือว่าเป็นการส่งเสริมธุรกิจสิ่งพิมพ์โดยรวม นอกจากนี้ นิตยสารยังเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ใช้อ้างอิงและค้นคว้าได้อีกด้วย

Schramm (1972 : 197-200) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของนิตยสารไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ทำหน้าที่เสมือนขมวดปลายงานเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้สมาชิกในสังคมได้ทราบ แม้ว่าจะทำหน้าที่ไม่เหมือนสื่อมวลชนอื่น ๆ แม้กระทั่งสื่อสิ่งพิมพ์ด้วยกัน คือ หนังสือพิมพ์ เพราะนิตยสารมีกำหนดออกห่างกว่าหนังสือพิมพ์ จึงไม่สามารถเสนอรายงานข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้รวดเร็วเท่า แต่นิตยสารจะทำหน้าที่ในลักษณะของการรวบรวมเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางกายภาพและทางความคิดของคนในสังคม แล้วนำมาวิเคราะห์วิจารณ์ สรุปในลักษณะที่มีรายละเอียดมากขึ้น เพราะนิตยสารทำหน้าที่นี้โดยไม่ต้องรีบร้อนเท่าใดนัก
2. การทำหน้าที่เป็นเสมือนสะพานเชื่อมโยงระหว่างสังคมเก่ากับสังคมใหม่ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมทุกขณะ นิตยสารย่อมสามารถที่จะถ่ายทอดเรื่องราว ลักษณะของความเปลี่ยนแปลง ให้ประชาคมได้รับทราบ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องที่เล็กน้อยหรือเรื่องใหญ่ที่มีความสำคัญมาก ๆ อาทิเช่น ในเรื่องการถ่ายทอดความเปลี่ยนแปลงในส่วนของวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนในช่วงต่าง ๆ ทั้งในด้านของการใช้ภาษา การใช้ภาพเพื่อการรวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ และเพื่อแสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ด้วยเทคโนโลยีที่มีก้าวหน้าทางด้านการสื่อสารและการพิมพ์ ทำให้นิตยสารในสมัยปัจจุบันสามารถทำหน้าที่นี้ได้ดีขึ้นกว่าแต่ก่อนเป็นอันมาก
3. การทำหน้าที่เป็นเสมือนเวที หรือสื่อกลางที่ใช้ในการแสดงออกในเรื่องของความคิดเห็นการกระทำหน้าที่ดังกล่าวของนิตยสารออกจะได้เปรียบกว่าสื่ออื่น ๆ โดยเฉพาะสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งอาจจะไม่สามารถให้รายละเอียดหรือถ่ายทอดความรู้สึก นึกคิดอันลึกซึ้งได้ แต่นิตยสารเป็นสื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีความรัก การอ่าน นิตยสารจึงได้เปรียบสื่ออื่นในแง่ที่สามารถเสนอเรื่อง ที่เป็นความละเอียดอ่อน ประณีต และลึกซึ้งได้ นิตยสารจึงสามารถที่จะเป็นเวทีหรือสื่อกลางในการแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นของเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างละเอียดลออ และยังเป็นสื่อที่เอื้ออำนวยต่อการใช้ความคิดและการแสดงออกทางความคิดเห็นนั้น ๆ

4. การทำหน้าที่เป็นเสมือนครู ให้ความรู้ และการศึกษาแก่ประชาชน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งของสื่อมวลชน และนิตยสารที่ดีย่อมไม่ละเลยการทำหน้าที่นี้ นิตยสารแต่ละด้าน แต่ละประเภท อาจจะกระทำหน้าที่ในลักษณะที่ต่างกัน นิตยสารบางฉบับอาจจะมุ่งที่จะให้ความรู้และศึกษาแก่ผู้อ่านของตนโดยตรง ในขณะที่นิตยสารอีกหลายฉบับอาจจะให้ความรู้แก่ผู้อ่านของตนด้วยวิธีที่ไม่เร่ร่อน ค่อยซึมซับปนไปกับความบันเทิงเริงรมย์ที่ได้รับ ทั้งนี้การทำหน้าที่นี้ของนิตยสารจะเป็นเช่นใดก็ขึ้นอยู่กับ ความมุ่งหมายและแนวทางในการดำเนินการของนิตยสารแต่ละฉบับ

5. การทำหน้าที่ในการให้บริการทางด้านธุรกิจ หน้าที่นี้เป็นหน้าที่อีกประการหนึ่งที่สำคัญของสื่อมวลชนในระบอบการปกครองแบบเสรีนิยม นิตยสารสามารถที่จะให้บริการทางด้านธุรกิจได้โดยเฉพาะในแง่ของการประกาศและโฆษณาทั้งที่เป็นเรื่องสาธารณประโยชน์ และทั้งที่เป็นเรื่องของการโฆษณาสินค้า ทั้งนี้เพราะในสังคมสมัยใหม่ที่ขยายตัวไปรวดเร็วในทุกด้านนั้นด้วยระบบการผลิตที่ทันสมัย ผู้ผลิตสินค้าจะแข่งขันกันผลิตสินค้านานาชนิด นานาประเภทเพื่อที่จะใช้ดึงดูดความสนใจจากลูกค้า ในที่สุดแล้วจะเลือกซื้อสินค้าใดสินค้านั้นและใช้ต่อไปในที่สุด ในท่ามกลางข้อมูลที่มาดลใจนี้สื่อมวลชนจะกระทำหน้าที่ในการให้บริการ โดยการเสนอโฆษณาของสินค้าต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านได้รับทราบข้อมูลได้เห็นว่าสินค้าและบริการชนิดใดเป็นที่ต้องการของตน ซึ่งจะทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกที่มีประสิทธิภาพ นิตยสารสามารถทำหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างดีไม่แพ้สื่ออื่น โดยเฉพาะถ้าเทียบกับวิทยุหรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีเพียงเสียงและขนาดสีสัน ระบบการพิมพ์ และศิลปะในการจัดหน้าโฆษณา ทำให้นิตยสารสามารถทำหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบริการและสินค้าได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า บทบาทและหน้าที่ของนิตยสาร มีหน้าที่สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออื่น ๆ ทำหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่ตรงกับความเป็นจริง แสดงความเห็นอย่างยุติธรรม และลงพิมพ์โฆษณาที่เป็นจริง โดยทั่วไปแล้วนิตยสารนั้นมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมธุรกิจสิ่งพิมพ์เพราะผู้อ่านได้อ่านเรื่องย่อ หรือบทวิจารณ์ และแนะนำหนังสือเล่มอื่น ๆ จากนิตยสาร นอกจากนั้นนิตยสารยังทำหน้าที่เสมือนยามคอยรายงานเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้สมาชิกในสังคมเป็นเสมือนสะพานเชื่อมโยงระหว่างสังคมเก่ากับสังคมใหม่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงเปรียบเสมือนเวที หรือสื่อกลางที่ใช้ในการแสดงออกในเรื่องของความคิดเห็น ให้ความรู้เสมือนครู ที่ให้การศึกษาแก่ประชาชน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งของสื่อมวลชน และนิตยสารที่ดีย่อมไม่ละเลยการทำหน้าที่นี้ นิตยสารแต่ละด้าน แต่ละประเภท อาจจะกระทำ

หน้าที่ในลักษณะที่ต่างกันนิตยสารบางฉบับอาจจะมุ่งที่จะให้ความรู้และศึกษาแก่ผู้อ่านของตนโดยตรง ในขณะที่นิตยสารอีกหลายฉบับอาจจะให้ความรู้แก่ผู้อ่านของตนด้วยวิธีที่ไม่เร่งรัดค่อยซึมซับกันไปกับความบันเทิงเรีงมย์ที่ได้รับ และทำหน้าที่ในการให้บริการทางด้านธุรกิจ หน้าที่นี้เป็นหน้าที่อีกประการหนึ่งที่สำคัญของสื่อมวลชนในระบบการปกครองแบบเสรีนิยม นิตยสารสามารถที่จะให้บริการทางด้านธุรกิจได้โดยเฉพาะในแง่ของการประกาศและโฆษณา ทั้งที่เป็นเรื่องสาธารณประโยชน์

4. ประเภทของนิตยสาร

ประเภทนิตยสารสามารถแบ่งได้ตามความสนใจของกลุ่มผู้อ่านหรือที่มีเนื้อหาทั่วไป แม้ว่าจะมีความแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดปลีกย่อยแต่ส่วนใหญ่แล้วมีความคล้ายคลึงกันซึ่งปัจจุบัน สามารถจำแนกได้หลายประเภท ซึ่งได้มีนักการศึกษากล่าวถึงประเภทของนิตยสารไว้หลายทัศนะ ดังนี้

J.W. Click and Russell N. Baird (1974 : 4) ได้กล่าวถึงประเภทของนิตยสารว่า สามารถแบ่งประเภทของนิตยสารออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. นิตยสารเพื่อผู้อ่านทั่วไป (consumer magazines) นิตยสารประเภทนี้จะมีการมุ่งสนองความสนใจและมีเป้าหมายไปยังกลุ่มผู้อ่านจำนวนมาก ลักษณะเนื้อหาส่วนใหญ่จะเน้นหนักและให้ความรู้ลึกกับผู้อ่านไปในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นิตยสารประเภทนี้ได้แก่

1.1 นิตยสารข่าว (news magazines) มีการนำเสนอเรื่องราวคล้ายหนังสือพิมพ์ แต่ลักษณะของโครงสร้างในการนำเสนอแตกต่างกัน วิธีการเขียนข่าวมีลักษณะแบบอธิบาย สรุป วิเคราะห์ข่าว รูปแบบการเขียนจะเป็นแบบพีรามิดหัวตั้งธรรมดา (upright pyramid) เป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ผู้อ่านรู้เรื่องซ้ำ แต่จะได้รับรายละเอียดมากกว่าการอ่านจากหนังสือพิมพ์ ซึ่งตรงข้ามกับรูปแบบการเขียนของหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นแบบพีรามิดหัวกลับ (inverted pyramid) นิตยสารประเภทนี้จะมีเนื้อหาที่ค่อนข้างหนัก เนื้อหาจะเน้นไปในเรื่องของการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาทั่วไป ผู้อ่านจะได้รับความรู้และได้เข้าใจจากการอธิบาย วิเคราะห์ วิเคราะห์ข่าว และสรุปเรื่องสำคัญจากนิตยสารประเภทนี้

1.2 นิตยสารภาพ (picture magazines) เป็นนิตยสารที่มีการลงภาพมากกว่าเรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อธิบายด้วยตัวหนังสือ เนื่องจากภาพที่ลงสามารถเป็นสื่อที่ถ่ายทอดและนำเสนอข่าวสารได้ชัดเจนมากกว่าตัวหนังสือ ดังนั้นภาพจึงมีความสำคัญสำหรับนิตยสารประเภทนี้เป็นอย่างมาก

1.3 นิตยสารประเภทย่อเรื่อง (digest magazines) นิตยสารประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นนิตยสารที่มีขนาดเล็ก เนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นการนำเอาเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่สำคัญต่าง ๆ หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นเฉพาะด้านมานำเสนอ โดยการย่อให้สั้นกว่าเรื่องเดิมที่เคยเสนอหรือปรากฏในหนังสือหรือนิตยสารอื่น ๆ มาก่อน โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านที่มีเวลาไม่มาก ได้อ่านและเข้าใจในเวลาอันสั้น เป็นการประหยัดเวลา และให้ความสนใจมากกว่าเรื่องที่มีความยาวและต้องใช้เวลาอ่านมาก ตัวอย่างนิตยสารประเภทนี้ที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก ได้แก่ Reader's Digest เป็นต้น

1.4 นิตยสารประเภทเปิดเผยข้อเท็จจริง (confession magazines) เรียกโดยทั่วไปว่า นิตยสารเบื้องหลังความจริง นิตยสารประเภทนี้มุ่งเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่คนทั่วไปสนใจ และมีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องของข้อเท็จจริงและเบื้องหลังต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น นิตยสารประเภทนี้จึงนำเสนอข้อเท็จจริง และสิ่งที่เป็นเบื้องหลังมาตีแผ่ และเปิดเผยให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความเป็นไปต่าง ๆ เช่น อาชญากรรม ชู้สาว บุคคลการเมือง สุขภาพ ความงาม ฯลฯ เป็นต้น

1.5 นิตยสารแฟน (fans magazines) เป็นนิตยสารที่เสนอเกี่ยวกับสาระ และเกร็ดความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ เป็นนิตยสารที่จัดอยู่ในประเภทที่มีเนื้อหา สาระคล้ายคลึงกับนิตยสารประเภทเบื้องหลังความจริง แต่จะมุ่งเน้นหนักไปในด้านบันเทิง เช่น ภาพยนตร์ ดนตรี วิทยุและโทรทัศน์ เป็นต้น

1.6 นิตยสารกีฬา (sport magazines) นิตยสารประเภทนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬาทุกประเภท เช่น มวย ฟุตบอล เทนนิส กอล์ฟ ฯลฯ เป็นต้น บางฉบับจะเป็นนิตยสารกีฬาเฉพาะกลุ่ม เช่น นิตยสารมวย นิตยสารเทนนิส เป็นต้น

1.7 นิตยสารบุคคล (personal magazines) เป็นนิตยสารที่ลงเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการต่าง ๆ

1.8 นิตยสารชาย หญิง (men and women magazines) เป็นนิตยสารที่มุ่งเสนอเนื้อหาสาระเพื่อผู้ชาย หรือผู้หญิง โดยเฉพาะ นิตยสารผู้ชายจะมีเนื้อหาสาระที่กว้างขวางที่เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้ชายและเป็นสิ่งที่สนใจของผู้ชายส่วนใหญ่ เช่น แฟชั่น การผจญภัย การออกกำลังกาย เป็นต้น ส่วนนิตยสารผู้หญิง ได้แก่ นิตยสารที่ลงเรื่องราวเกี่ยวกับแม่และเด็ก แฟชั่น การบ้านการเรือน การเสริมสวย ความงาม เป็นต้น

1.9 นิตยสารวิชาการ (academic magazines) เป็นนิตยสารที่มีเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชา เช่น นิตยสารวิทยาศาสตร์ นิตยสารคณิตศาสตร์ เป็นต้น

1.10 นิตยสารการ์ตูน (cartoon magazines) เป็นนิตยสารที่มีทั้งเรื่อง และภาพที่ตลกขบขันทั่วไป เช่น นิตยสารตัวตุ่น นิตยสารชายหัวเราะ เป็นต้น

2. นิตยสารเพื่อผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม (specialized magazines) นิตยสารประเภทนี้มุ่งเสนอเนื้อหาเพื่อผู้อ่านที่สนใจและเกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ การจัดทำและเผยแพร่มีอย่างจำกัดและอยู่ในแวดวงเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

2.1 นิตยสารธุรกิจ (business publications) มีเนื้อหาที่มุ่งบริการผู้อ่านในด้านธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม เศรษฐกิจต่าง ๆ ตลอดจนธุรกิจในวงการวิชาชีพสาขาต่าง ๆ นิตยสารประเภทนี้มีทั้งการดำเนินงานโดยอิสระไม่ขึ้นอยู่กับบริษัท ห้างร้าน สมาคม หรือหน่วยงานราชการ และอีกประเภทหนึ่งที่มีการดำเนินงาน โดยบริษัทห้างร้าน สมาคม และหน่วยงานราชการ ดังนั้น เนื้อหาและวัตถุประสงค์ของนิตยสารธุรกิจจึงแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผู้ดำเนินงานเป็นสำคัญ

2.2 นิตยสารสมาคม (association magazines) เป็นนิตยสารที่จัดทำขึ้น โดยสมาคมแห่งใดแห่งหนึ่ง เนื้อหาส่วนใหญ่ของนิตยสารประเภทนี้ จะเน้นหนักไปในด้านเกี่ยวกับเรื่องราวข่าวสาร รายงานกิจกรรมของสมาคม ฯลฯ การจำหน่ายแจกจะอยู่ในวงจำกัดเฉพาะสมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องกับสมาคมเท่านั้น

2.3 นิตยสารประชาสัมพันธ์ (public relation magazines) เป็นนิตยสารที่จัดพิมพ์โดยองค์กรหรือหน่วยงานของทั้งภาครัฐ เอกชนและรัฐวิสาหกิจ โดยมุ่งเน้นให้ผู้อ่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่โดยตรงได้รับการชี้แจงนโยบาย เป้าหมาย รายงานความคืบหน้าของหน่วยงานและองค์กร กลุ่มเป้าหมายสำหรับนิตยสารประเภทนี้ได้แก่ พนักงาน ลูกจ้าง ลูกค้า ผู้ถือหุ้น ผู้แทนจำหน่าย ผู้บริโภค เป็นต้น

2.4 นิตยสารวาระพิเศษ (one-shot magazines) เป็นนิตยสารที่จัดพิมพ์ออกมาเพียงครั้งเดียวตามเหตุการณ์หรือวาระพิเศษ เนื้อหาจึงเน้นหนักไปตามเหตุการณ์ หรือตามวาระพิเศษ ส่วนใหญ่จะมีภาพประกอบคล้ายกับนิตยสารภาพ

ปรมะ สตะเวทิน (2541 : 78) ได้กล่าวถึงประเภทของนิตยสารว่า โดยทั่วไปแล้ว นิตยสารแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. นิตยสารทั่วไป (consumer or general interest magazine) เป็นนิตยสารที่มีเนื้อหากว้างขวางเป็นที่สนใจของคนทั่วไป อย่างไรก็ตามนิตยสารทั่วไปยังสามารถแบ่งย่อยออกไปได้อีกตามลักษณะความสนใจของผู้อ่าน ซึ่งแม้จะดูเหมือนว่ามีลักษณะเฉพาะ แต่ก็เป็นเรื่องที่คนทั่วไปสนใจ มีผู้อ่านจำนวนมาก นิตยสารทั่วไป แบ่งออกได้ดังนี้ นิตยสารผู้หญิง

นิตยสารผู้ชาย นิตยสารสมัยใหม่ นิตยสารคุณภาพ นิตยสารเปิดเผยข้อเท็จจริง นิตยสารข่าว นิตยสารกีฬา นิตยสารท่องเที่ยว นิตยสารการสำรวจ นิตยสารข้ามัน นิตยสารบ้าน และนิตยสารบันเทิง

2. นิตยสารเฉพาะด้าน (specialized magazine) เป็นนิตยสารที่มีเนื้อหาเฉพาะด้านอย่างแท้จริง มุ่งที่ผู้สนใจในเรื่องนั้นๆ โดยเฉพาะมีจำนวนจำหน่ายน้อยเนื่องจากมีผู้อ่านไม่มากนัก นิตยสารเฉพาะด้านแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ นิตยสารเกี่ยวกับเด็ก นิตยสารการ์ตูน เรื่องนิตยสารวรรณกรรมขนาดเล็ก นิตยสารวรรณกรรม นิตยสารวิชาการ นิตยสารการศึกษา นิตยสารธุรกิจ นิตยสารศาสนา นิตยสารอุตสาหกรรมหรือบริษัท นิตยสารการเกษตร นิตยสารการขนส่งนิตยสารวิทยาศาสตร์ และนิตยสารการโต้แย้ง หรือความคิดเห็น

พีระ จิตรโสภณ (2547 : 72-76) ได้กล่าวถึงประเภทของนิตยสารว่า การแบ่งประเภทนิตยสารนั้นส่วนใหญ่จะยึดถือเนื้อหาหรือกลุ่มผู้อ่านเป็นหลัก ดังนี้

1. นิตยสารทั่วไป (general magazines) นิตยสารที่มีเนื้อหาสำหรับผู้่านทั่วไป นิตยสารประเภทนี้บางคนเรียกว่า นิตยสารที่คนทั่วไปสนใจ หรือนิตยสารสำหรับผู้ซื้อทั่วไป (general consumer magazines) บางคนก็จัดนิตยสารประเภทนี้เป็นพวกนิตยสารสำหรับมวลชนทั่วไป (magazines for the masses) ในเมืองไทยนิตยสารที่จัดว่าเป็นนิตยสารทั่วไป โดยวัดจากจำนวนจำหน่ายนั้นคงไม่มีแต่ถ้าจะดูจากเนื้อหาทั่วไปแล้วก็มีอยู่บ้างเหมือนกัน เช่นนิตยสารฟ้าเมืองไทย ที่หยุดพิมพ์ไปแล้ว นิตยสารสารคดี และนิตยสารอื่น ๆ ที่มีเนื้อหากว้าง ๆ ทั่วไปในทำนองเดียวกัน ซึ่งอาจรวมทั้งนิตยสารข่าวทั่วไปที่นิตยสารสำหรับครอบครัว เช่น นิตยสารผู้หญิง เป็นต้น

2. นิตยสารเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคหรือเฉพาะด้าน (specialized magazines) นิตยสารประเภทนี้มีอยู่มากมายหลายชนิด มีการจัดกลุ่มแตกต่างกันออกไป โดยทั่วไปแล้วมักจะจัดตามลักษณะของกลุ่มผู้บริโภคตามหลักการของการตลาดในที่นี้ขอแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

2.1 นิตยสารข่าว เน้นในเรื่องข่าว เบื้องหลังข่าว วิเคราะห์และวิจารณ์ข่าว พร้อมทั้งบทความและสารคดีอื่น ๆ เช่น นิตยสารสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ และมติชนสุดสัปดาห์ เนชั่น-สุดสัปดาห์ นิตยสารประเภทนี้บางทีก็จัดเป็นนิตยสารทั่วไปได้ เพราะเป็นเรื่องที่ทุกคนสนใจ

2.2 นิตยสารผู้หญิง เป็นนิตยสารที่เน้นในเรื่องที่เป็นความสนใจของผู้หญิงทั่วไปเนื่องจากผู้หญิง เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่สำคัญ นิตยสารที่เกี่ยวกับผู้หญิงจึงมี มากมาย นิตยสารประเภทนี้สามารถจะหาโฆษณาได้ไม่ยากนักเพราะ มีสินค้าและผลิตภัณฑ์ หลายอย่าง ที่มุ่งเจาะตลาดผู้หญิงโดยเฉพาะ ตัวอย่างนิตยสารผู้หญิงในเมืองไทยมีให้เห็นกันเกล็ดล้น ทั่วไป เช่น สกุลไทย ขวัญเรือน คิฉัน เปรียว แพรว

2.3 นิตยสารผู้ชาย นิตยสารพวกนี้ส่วนมากจะเน้นในเรื่องเพศเป็นสำคัญ มี ภาพโป๊เปลือยของผู้หญิงสาวเป็นเรื่องล่อใจผู้ซื้อ แต่บางฉบับก็มีบทความดี ๆ แทรกอยู่เช่นกัน ตัวอย่างเช่น นิตยสาร BOSS ผู้นำเพลย์บอย ของสหรัฐอเมริกา เพนเฮาส์ ที่เป็นคู่แข่งของ นิตยสารเพลย์บอยในสหรัฐอเมริกาก็มีพิมพ์ในเมืองไทย

2.4 นิตยสารธุรกิจ เป็นนิตยสารอีกประเภทหนึ่งที่มีจำหน่ายแพร่หลาย ในท้องตลาดเน้นในเรื่องธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม การเงินการธนาคาร การบริหาร และ การจัดการ เป็นต้น กลุ่มผู้อ่านได้แก่ ผู้บริหารและผู้อยู่ในวงการธุรกิจ ทั่วไป นิตยสารในแนวนี้ มีหลายประเภท เช่น การเงินการธนาคาร ดอกเบี้ย ผู้จัดการ อีคอนนิวส์ เป็นต้น

2.5 นิตยสารด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากนิตยสารเฉพาะด้านหรือเฉพาะ กลุ่มดังที่ได้กล่าวมาแล้ว 4 กลุ่ม ใหญ่ ๆ ก็ยังมีนิตยสารเฉพาะด้านต่าง ๆ อีกมากมายหลาย ประเภท เช่น นิตยสารเด็ก นิตยสารวัยรุ่น นิตยสารครอบครัว นิตยสารดารานักร้อง นิตยสาร ภาพยนตร์ ดนตรี นิตยสารกีฬาต่าง ๆ นิตยสารความคิดเห็น นิตยสารเฉพาะชุมชน นิตยสาร วิทยาศาสตร์ นิตยสารเครื่องเสียง นิตยสารคอมพิวเตอร์ นิตยสารวิถีทัศน์ ทีวี นิตยสารรถยนต์ นิตยสารบ้านและการตกแต่ง นิตยสารการเกษตรต่าง ๆ นิตยสารท่องเที่ยว นิตยสารสุขภาพ นิตยสารการออกกำลังกายและการใช้เวลาว่าง นิตยสารถ่ายภาพ นิตยสารศิลปวัฒนธรรม นิตยสารศาสนา นิตยสารพระเครื่อง

3. นิตยสารและวารสารสมาคม (association magazines) นิตยสารสมาคม เป็น นิตยสารที่ออกในนามสมาคมต่าง ๆ เช่น สมาคมผู้คุ้มครองผู้บริโภค สมาคมโฆษณาธุรกิจ สมาคมคหกรรมศาสตร์ สมาคมธรรมศาสตร์ ฯลฯ นิตยสารที่ออกโดยสมาคมเหล่านี้บางครั้ง อาจ จัดเข้าเป็นนิตยสารเฉพาะด้าน หรือเฉพาะกลุ่ม ผู้บริโภคประเภทใดประเภทหนึ่งได้เช่นกัน

4. นิตยสารและวารสารวิชาชีพ (professional magazines) นิตยสารวิชาชีพ เป็น นิตยสารคล้าย ๆ กับนิตยสารสมาคมแต่นำในเรื่องวิชาชีพเฉพาะ เช่น วิชาชีพหนังสือพิมพ์ วิชาชีพทนายความ วิชาชีพแพทย์ วิชาชีพครู เป็นต้น วารสารวิชาการ (journals) ทั้งหลายอาจจะ จัดรวมอยู่ในกลุ่มนี้ได้ เพราะวารสารเชิงวิชาการต่าง ๆ มักจะเน้นในวิชาการด้านนั้น ๆ

เป็นหลัก เช่น วารสารวิชาการด้านการแพทย์ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านสังคมศาสตร์ ด้านนิเทศศาสตร์ ด้านบรรณารักษศาสตร์ เป็นต้น แต่บางทีวารสารวิชาการก็อาจจะจัดอยู่ในนิตยสารสมาคม ได้เช่นกันถ้าหากเรามอง ในแง่ผู้จัดพิมพ์ที่เป็นสมาคมวิชาการ หรือวิชาชีพต่าง ๆ

5. นิตยสารและวารสารการประชาสัมพันธ์ (public relation magazines)

นิตยสารการประชาสัมพันธ์ เป็นนิตยสารที่ออกโดยบริษัทหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่แก่สาธารณชนโดยมีจุดประสงค์ในการประชาสัมพันธ์หน่วยงานหรือบริษัทนั้น ๆ บริษัทใหญ่ ๆ เช่น เซลล์ เอสโซ่ การบินไทย ธนาคารกรุงเทพ ฯลฯ ต่างก็มีนิตยสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ของตนเองออกเป็นประจำสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังอาจจะมีเพื่อการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ภายในระหว่างลูกจ้างพนักงานหรือระหว่างบริษัทกับลูกค้า นิตยสารประเภทนี้บางทีก็เรียกว่าวารสารหน่วยงาน (house journals) หรือนิตยสารบริษัท (company magazines)

6. นิตยสารฉบับแทรกหนังสือพิมพ์ (newspaper's magazines หรือ sunday supplement magazines) นิตยสารประเภทนี้ หมายถึง นิตยสารที่ออกเป็นอภินันทนาการ หรือเป็นฉบับแถมของหนังสือพิมพ์ ในวันพิเศษ หรือวันอาทิตย์ในต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา นิยมมีนิตยสารประเภทนี้อภินันทนาการ แก่ผู้อ่านในวันอาทิตย์ นิตยสารเหล่านี้ เช่น แฟมิลี่วีคลี่ (family Weekly) มีจำนวนพิมพ์มากกว่า 10 ล้านฉบับ เพราะหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ รับไปแจกเป็นอภินันทนาการแก่ผู้อ่านในวันอาทิตย์ทุกสัปดาห์

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (2547 : 252-264) ได้กล่าวถึงประเภทของนิตยสารว่า สามารถแบ่งประเภทนิตยสารโดยใช้เกณฑ์วัตถุประสงค์ในการตอบสนองความต้องการหรือเนื้อหาของนิตยสารของผู้อ่านไว้ 2 ประเภท ดังนี้

1. นิตยสารเพื่อผู้บริโภค (consumer magazine) หรือนิตยสารทั่วไป

(mass magazine) เป็นนิตยสารที่จัดทำโดยเอกชน หรือบริษัทธุรกิจการพิมพ์ต่าง ๆ เป็นนิตยสารที่จัดทำขึ้นเพื่อมุ่งผลกำไร มีการหารายได้จากการลงโฆษณา มีเนื้อหา รูปแบบที่สนองต่อผู้อ่านหลายระดับ ไม่เจาะลึกเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ นิตยสารประเภทนี้ สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ได้อีกโดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์เนื้อหา และกลุ่มผู้อ่าน ดังนี้

1.1 นิตยสารผู้หญิง ประเภทที่เน้นแนวแม่บ้านแม่เรือน เช่น กุลสตรี ขวัญเรือน ประเภทที่เน้นความรู้รอบตัวที่ทันสมัย เช่น พลอยแถมเพชร แพรวสุดสัปดาห์ อิมเมจ (image) ไปจนกระทั่งนิตยสารต่างประเทศฉบับภาษาไทย

1.2 นิตยสารผู้ชาย ซึ่งแบ่งย่อยออกไปได้อีก คือ

1.2.1 นิตยสารรถ เช่น นักเลงมอเตอร์ไซค์ แหล่งรถ

- 1.2.2 นิตยสารกีฬา เช่น แบดมินตันรีวิว กอล์ฟ สตาร์ช็อกเกอร์
- 1.2.3 นิตยสารเพศและกามารมณ์ และนิตยสารที่มุ่งผู้อ่านเพศชาย เช่น เพนท์เฮาส์ (penthouse) จีเอ็ม (gm) บอส (boss)
- 1.2.4 นิตยสารเครื่องเสียง วิกิ โอเทปและคอมพิวเตอร์ เช่น คอมพิวเตอร์ ยูสเซอร์ (computer user) คอมพิวเตอร์ (com today)
- 1.3 นิตยสารเด็ก เช่น ชัยพฤกษ์ สตรีสารภาคพิเศษฉบับเยาว์
- 1.4 นิตยสารสำหรับครอบครัว
- 1.4.1 นิตยสารบ้านและตกแต่งบ้าน เช่น บ้านและสวน แอล เดคคอร์ (elle decor)
- 1.4.2 นิตยสารท่องเที่ยว เช่น อสท. เที่ยวรอบโลก ทราเวลเลอร์ (traveler)
- 1.4.3 นิตยสารสุขภาพอนามัย เช่น หมอชาวบ้าน รักลูก ไลฟ์แอนด์แฟมิลี (life & family)
- 1.4.4 นิตยสารแนวสารคดี เช่น สารคดี เนชั่นแนล จีโอกราฟฟิก (national geographic)
- 1.5 นิตยสารการเมือง เช่น มติชนสุดสัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เนชั่นสุดสัปดาห์
- 1.6 นิตยสารเศรษฐกิจและธุรกิจ เช่น การเงินการธนาคารรายเดือน ดอกเบี้ยผู้จัดการรายเดือน
- 1.7 นิตยสารศิลปะและวัฒนธรรม และนิตยสารวรรณกรรม เช่น ศิลปวัฒนธรรม ถนนหนังสือ ช่อกระแจะ
- 1.8 นิตยสารบันเทิง เช่น สตาร์พิกส์ (starpic) ดาราภาพยนตร์ ทีวีพูล
2. นิตยสารเฉพาะกลุ่ม (special interest magazine หรือ specialty) หรือ นิตยสารที่ออกโดยหน่วยงานราชการ สมาคมวิชาชีพ และสถาบันต่าง ๆ
- 2.1 นิตยสารธุรกิจ (business magazine) เป็นนิตยสารที่เจาะลึก หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวงการธุรกิจหรือความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้น เช่น การเงินการธนาคาร อสังหาริมทรัพย์
- 2.2 นิตยสารที่ออกโดยหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ส่วนใหญ่จัดทำขึ้นเพื่อเสนอเนื้อหาให้แก่ข้าราชการในหน่วยงานนั้นหรือประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

2.3 นิตยสารวิชาการหรือกึ่งวิชาการ หรือนิตยสารสมาคม (association magazine) ส่วนใหญ่เป็นของสมาคมวิชาชีพ สมาคม คณะกรรมการและสถาบันการศึกษา เพื่อเผยแพร่ความรู้เชิงวิชาการในสาขานั้น ๆ ให้กับสมาชิกได้ทราบ และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างองค์กรและสมาชิก เช่น วารสารธรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วารสาร นิเทศศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

2.4 นิตยสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ (public relations magazine) เป็น นิตยสารที่จัดทำขึ้น เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีขององค์กรและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้า องค์กร โดยจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและความเคลื่อนไหวขององค์กรนั้น ๆ เช่น ความรู้คือประทีปของบริษัท เอสโซ่สแตนดาร์ด ประเทศไทย เมืองโบราณของบริษัท เมืองโบราณ เป็นต้น

2.5 นิตยสารเฉพาะวาระ (one-shot magazine) เป็นนิตยสารที่ผลิตขึ้น ในเฉพาะ โอกาสพิเศษเพื่อตอบสนองความสนใจของผู้อ่าน ซึ่งกำลังให้ความสนใจกับเรื่องใด เรื่องหนึ่งเป็นอย่างมาก โดยอาจออกมาเพียงเล่มเดียว หรือหลายเล่มในช่วงโอกาสนั้น ๆ เช่น นิตยสารฟุตบอลโลก นิตยสารนางงามจักรวาล เป็นต้น

สรุปได้ว่า ประเภทของนิตยสาร สามารถแบ่งประเภทตามเกณฑ์ต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับ วัตถุประสงค์ของเนื้อหา หรือกลุ่มผู้อ่าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้ 1) นิตยสาร ทั่วไป โดยนิตยสารทั่วไปมีเนื้อหาสำหรับผู้อ่านทั่วไป เป็นนิตยสารที่จัดทำโดยเอกชน หรือ บริษัทธุรกิจการพิมพ์ต่าง ๆ เป็นนิตยสารที่จัดทำขึ้นเพื่อมุ่งผลกำไร มีการหารายได้จากการลง โฆษณา จะมีการมุ่งสนองความสนใจและมีเป้าหมายไปยังกลุ่มผู้อ่านจำนวนมาก มีเนื้อหา รูปแบบที่สนองตอบต่อผู้อ่านหลายระดับ ลักษณะเนื้อหาส่วนใหญ่จะเน้นหนักและให้ ความรู้สึกกับผู้อ่าน แต่ไม่เจาะลึกเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ สามารถแบ่งออกได้ดังนี้ นิตยสาร ผู้หญิง นิตยสารผู้ชาย นิตยสารสมัยใหม่ นิตยสารคุณภาพ นิตยสารเปิดเผยข้อเท็จจริง นิตยสาร ข่าว นิตยสารกีฬา นิตยสารท่องเที่ยว นิตยสารการสำรวจ นิตยสารข้ามัน นิตยสารบ้าน และ นิตยสารบันเทิง และ 2) นิตยสารเฉพาะกลุ่ม โดยนิตยสารเฉพาะกลุ่มจะมุ่งเสนอเนื้อหาเพื่อ ผู้อ่านที่สนใจและเกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ การจัดทำและเผยแพร่มีอย่างจำกัด และอยู่ในแวดวงเฉพาะกลุ่มเท่านั้น สามารถแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ นิตยสารเกี่ยวกับเด็ก นิตยสารการ์ตูน นิตยสารวรรณกรรม นิตยสารวิชาการ นิตยสารการศึกษา นิตยสารธุรกิจ นิตยสารศาสนา นิตยสารอุตสาหกรรมหรือบริษัท นิตยสารการเกษตร นิตยสารการขนส่ง นิตยสารวิทยาศาสตร์ และนิตยสารการโต้แย้งหรือความคิดเห็น

5. นิตยสารบันเทิงเด็ก

นิตยสารบันเทิงเด็ก จัดเป็นนิตยสารกลุ่มผู้อ่านทั่วไป ซึ่งนิตยสารกลุ่มนี้จะไม่เจาะจงกลุ่มผู้อ่าน แต่จะมีเนื้อหาที่หลากหลายและเป็นที่น่าสนใจเหมาะสำหรับเด็กในช่วง 7 – 12 ปี และสามารถอ่านได้ทุกเพศทุกวัยได้มีนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวถึงนิตยสารบันเทิงที่เกี่ยวกับเด็กไว้หลายทัศนะดังนี้

ปรมะ สตะเวทิน (2541 : 78) ได้กล่าวไว้ว่า นิตยสารบันเทิงเป็นนิตยสารที่มีเนื้อหาเฉพาะด้านอย่างแท้จริง มุ่งนำเสนอเนื้อหาที่ผู้สนใจในเรื่องนั้นๆ โดยเฉพาะมีจำนวนจำหน่ายน้อยเนื่องจากมีผู้อ่านไม่มากนัก นิตยสารเฉพาะด้านแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ นิตยสารเกี่ยวกับเด็ก นิตยสารการ์ตูน นิตยสารวรรณกรรมดารา นิตยสารวิชาการ นิตยสารการศึกษา นิตยสารธุรกิจ นิตยสารวิทยาศาสตร์ และนิตยสารการโต้แย้ง หรือความคิดเห็น

พีระ จิระโสภณ (2547 : 72 – 76) ได้กล่าวว่า นิตยสารบันเทิงเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีระยะเวลาในการพิมพ์สม่ำเสมอไม่ว่าจะเป็นรายปักษ์ รายเดือน เป็นนิตยสารเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคหรือเฉพาะด้าน (specialized magazines) นิตยสารประเภทนี้มีการจัดกลุ่มแตกต่างกันออกไป โดยทั่วไปแล้วมักจะจัดตามลักษณะของกลุ่มผู้บริโภค เช่น เด็ก ผู้ปกครอง เป็นต้น ตามหลักการของการตลาด โดยเนื้อหาเน้นให้ความบันเทิง เช่น แฟชั่น ภาพยนตร์ ดารา ไลฟ์สไตล์ ข่าวบันเทิงต่าง ๆ เรื่องสั้น บทสัมภาษณ์ ข่าวสาร ความรู้ที่น่าสนใจเฉพาะกลุ่ม

สุรสิทธิ์ วิทย์รัฐ (2549 : 55 – 59) ได้กล่าวว่า นิตยสารบันเทิงเป็นนิตยสารที่มีลักษณะเนื้อหาที่เน้นในการนำเสนอเรื่องราวเฉพาะด้าน จัดเป็นนิตยสารกลุ่มผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม (Specialized Magazine) โดยการคำนึงถึงลักษณะเนื้อหาที่เจาะจงกว่าการแบ่งประเภททั่วไปมีเนื้อหาที่เน้นให้ความบันเทิง และผ่อนคลายกับเด็ก เช่น การ์ตูน เกม เรื่องสั้น เป็นต้น

สรุปได้ว่า นิตยสารบันเทิงเด็ก คือ สิ่งพิมพ์ที่มีระยะเวลาในการพิมพ์สม่ำเสมอ ออกเป็นรายสัปดาห์ รายปักษ์หรือรายเดือน โดยมีกลุ่มผู้อ่าน คือเด็กที่มีอายุในช่วง 7 – 12 ปี มีเนื้อหาเฉพาะด้านอย่างแท้จริง มุ่งนำเสนอเนื้อหาที่ผู้สนใจในเรื่องนั้นๆที่เป็นความรู้ ความบันเทิง การ์ตูน เกม เรื่องสั้น นิทาน และกิจกรรมต่างๆ ที่น่าสนใจ สำหรับเด็กนอกจากนี้ยังมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับบทความที่เป็นความรู้ทางวิชาการเพื่อส่งเสริมความรู้ บทสัมภาษณ์จากบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักในสังคมเพื่อเป็นตัวอย่างหรือแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

6. นิตยสารบันเทิงเด็กที่ได้รับความนิยม

นิตยสารบันเทิงเด็ก เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็ก ภายในประกอบไปด้วยเรื่องราวที่มีความน่าสนใจเหมาะสมสำหรับเด็ก ซึ่งในปัจจุบัน นิตยสารบันเทิงเด็กมีมากมายหลายหลายแต่ที่เป็นที่นิยมกลับมีจำนวนน้อย เช่น ชูเปอร์จิว แมมกาซีน To Be Number One ทีวีแมกกาซีน PLAYHOUSE DISNEY และ BEN 10

นิตยสาร ชูเปอร์จิวแมกกาซีน

นิตยสารชูเปอร์จิวแมกกาซีน ซึ่งเริ่มมาจากรายการ ชูเปอร์จิว นำทีมโดย พี่ชูป หรือนายวิวัฒน์ วงศ์ภัทรฐิติ กรรมการบริหารบริษัท ชูเปอร์จิว จำกัด ได้ร่วมสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กไทยรักการอ่าน ด้วยนิตยสารแจกฟรี เป็นนิตยสารรายเดือนที่มีเนื้อหา เชิญชวนให้เด็กหันมาอ่านหนังสือกันมากขึ้น นิตยสารเล่มนี้ “ผู้ใหญ่อ่านได้ เด็กอ่านดี อ่านฟรีทุกคน” ที่เหมาะสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่ง ชูเปอร์จิวแมกกาซีน เป็นนิตยสารที่เกิดจากการวิจัยมากกว่า 2 ปี อัดแน่นด้วยเนื้อหาความรู้ สาระ กิจกรรมที่หลากหลายครบถ้วน อ่านสนุก รูปเล่มและการออกแบบที่โดดเด่น เพราะได้ระดมนักเขียน และนักวาดภาพประกอบระดับแนวหน้าของเมืองไทย นำโดย ม.ล.จิราธร จิระประวัติ เป็นที่ปรึกษาฯ ร่วมสร้างสรรค์ “ชูเปอร์จิวแมกกาซีน” นิตยสารสำหรับเด็กและครอบครัวฉบับแรกของเมืองไทย พร้อมฉลองการก้าวสู่ปีที่ 24 ของ “ชูเปอร์จิว” ประกอบไปด้วยคอลัมน์ต่างๆดังนี้

1. ชูเปอร์นิวส์ เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับข่าวสารกิจกรรมต่างๆที่น่าสนใจ
2. นิทานอีสุกฮิโสะ เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับนิทานสอนใจในรูปแบบของแนวคิดนอกกรอบ
3. We're ASEAN เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติ วัฒนธรรม ลักษณะ ความรู้ทั่วไปและความรู้เฉพาะที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน
4. แก๊งแก้มตุ้ย เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มเด็กที่คอยช่วยเหลือและแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยสติ และความคิด
5. ชูเปอร์จิว เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถต่างๆ มีชื่อเสียงน่ายกย่อง เพื่อเป็นแนวทาง หรือเป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิต
6. เรื่องไม่ลับของร่างกาย เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลร่างกายไม่ว่าจะเป็นการป้องกันหวัดด้วยการทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ การรักษาอุณหภูมิของร่างกายหลังฝนตก การรักษาผิวในหน้าหนาว เป็นต้น

7. เรื่องจากปก เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวที่เป็นประเด็นหลักในฉบับนั้นๆ
8. ปกจากเรื่อง เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวที่ผู้จัดทำต้องการนำเสนอเป็นแนวคิดหรือแนวทางเพิ่มเติมต่างๆ
9. ซูเปอร์เกมส์ เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกมที่ต้องมีผู้เล่นมากกว่า 1 คนเพื่อเป็นการสร้างมิตรภาพ และความสนุกสนาน
10. ดิบบอร์ด เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการนำเสนอความคิดสร้างสรรค์ของเด็กจากการวาดภาพต่าง ๆ
11. สัตว์ประหลาด เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสัตว์ที่มีลักษณะพิเศษต่างๆ ซึ่งอาจจะได้เคยเห็นผ่านภาพยนตร์ หนังสือ นิทานหรือการ์ตูน เป็นต้น
12. ประถม-พยาบาล เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นในการรักษาบาดแผลหรืออาการฟกช้ำ ที่เกิดจากอุบัติเหตุต่าง ๆ เป็นต้น
13. กิจกรรมบ้านๆ เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน ความน่าสนใจ เสริมสร้างประสบการณ์ และเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับครอบครัว
14. Godji The Adventure เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานนำโดยก๊อดจิ ผู้ที่จะแนะนำผู้อ่านให้เข้าใจเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานในรูปแบบต่างๆ พลังงานทดแทน และยังอธิบายถึงวิธีในการคำนวณจำนวนเงินจากพลังงานที่ได้ใช้ไปอีกด้วย
15. ลา ฟลอรา โรงเรียนป่วนก๊วนผีเขียน เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีเด็กจากหลายเชื้อชาติกับ ปริศนา ข้อข้องใจ หรือคำถามต่าง ๆ ที่มีในประวัติศาสตร์ ความเชื่อ เรื่องเล่า ข่าวลือ และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น
16. ถามปู่ ซุปตออบ เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้อ่านได้ส่งเข้ามาให้ พี่ซูป เป็นผู้ให้คำปรึกษา
17. แก๊กกวนชวนยิ้ม เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเด็ก 2 คนที่จะมาเล่นมุขสนุกสนาน กวน ๆ ตามประสาเด็ก
18. Family Zone เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กต่างๆ เช่น การฝึกวินัย การดูแลสุขภาพ การเล่นเกมที่เหมาะสม ด้วยบทความที่น่าสนใจและเข้าใจง่าย เป็นต้น
19. ซูเปอร์โพล เป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับผลสำรวจต่างๆ ที่เป็นประเด็น หรือมีความน่าสนใจในปัจจุบัน โดยนำเสนอแนวคิดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้นๆ เป็นต้น

นิตยสาร To Be Number One

นิตยสาร To Be Number One เริ่มต้นมาจากโครงการ TO BE NUMBER ONE เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี 2545 จนถึงปัจจุบันโดยมีกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ได้รับมอบหมายทำหน้าที่เลขานุการโครงการเพื่อเป็นแกนกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งคำขวัญโครงการ TO BE NUMBER ONE คือ “เป็นหนึ่งในโดยไม่พึ่งยาเสพติด”

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสร้างกระแสค่านิยมและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจในกลุ่มเยาวชนไม่ให้อยู่เกี่ยวกับยาเสพติด
2. เพื่อพัฒนาศักยภาพและคุณภาพเยาวชนให้เป็นคนรุ่นใหม่ที่เชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนเอง
3. เพื่อสนับสนุนเยาวชนและชุมชนให้จัดกิจกรรมสร้างสรรค์โดยการสนับสนุนของสังคม
4. เพื่อสร้างความเข้าใจและยอมรับผู้มีปัญหาเสพติด โดยให้ออกสลับมาเป็นคนดีของสังคม
5. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มประชาชนและเยาวชนทั่วไป เป้าหมายหลัก วัยรุ่นและเยาวชนอายุ 6 - 24 ปี กลุ่มเป้าหมายรองประชาชนทั่วไป

นิตยสาร ทิวี่แมกกาซีน

นิตยสาร ทิวี่แมกกาซีน ภายใต้ บริษัท Animate Group จำกัด เดิมทีเป็นบริษัท Animate Print and Design จำกัด ได้ถือกำเนิดขึ้นจากบริษัทเล็ก ๆ ชื่อ Altist Studio รับออกแบบ วาดภาพ บรรจุผลิตภัณฑ์ต่างๆ ซึ่ง อนิเมท กรุ๊ป จำกัด ขยายออกมาจาก Altist Studio มีหน้าที่ออกแบบ ภาพวาดต่างๆ ทั้งนิตยสารในวงการ หนังสือ หรือ การ์ตูน เช่น ทิวี่แมกกาซีน การ์ตูน ฟ็อกเก็ตบุ๊ก และอื่นๆ อีกมากมาย เดิมเริ่มผลิตนิตยสารในวงการ การ์ตูน แล้วทำให้แนวของนิตยสารก็เริ่มได้รับความนิยมมากขึ้นในขณะปัจจุบันมีนิตยสารในความควบคุม ของ อนิเมท กรุ๊ป ถึง 14 ฉบับ ซึ่งจะสามารถค้นพบความแตกต่างของแต่ละฉบับ เมื่อเปิดลิคเข้าไป จุดสำคัญของ อนิเมท กรุ๊ป จำกัด คือ การสร้างสรรค์งานการออกแบบ การจัดทำ โดยใช้บุคลากรที่มีคุณภาพ มาผนวกกับวิวัฒนาการเชิงศิลปะ เพื่อเข้าไปสู่ใจท่านผู้อ่านทุกๆ ท่าน เว็บไซต์ของนิตยสาร ทิวี่แมกกาซีน www.animategroup.com

PLAYHOUSE DISNEY

บริษัท บงกช พับลิชชิ่ง จำกัด เดิม "สำนักพิมพ์บงกช" ก่อตั้งขึ้นในปีพ.ศ.2520 จากนั้นเปลี่ยนชื่อจาก "สำนักพิมพ์บงกช" เป็น "บริษัท บงกชพับลิชชิ่ง จำกัด" ในพ.ศ.2544 ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา "บงกช" และสัญลักษณ์ "ดอกบัว" เป็นตัวแทนและความตั้งใจของผู้ก่อตั้งให้เป็นชื่อและสัญลักษณ์แห่งความมั่นใจถึงคุณภาพ ความทันสมัย และเป็นสีต้นของวงการโลกการพิมพ์และโลกแห่งหนังสือซึ่ง "บงกช" ได้รับความไว้วางใจจากบริษัทต่างประเทศ เพื่อผลิตหนังสือภาคภาษาไทย โดยได้รับลิขสิทธิ์ถูกต้อง จากบริษัทชั้นนำของประเทศต่างๆ เช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ฮอลแลนด์ อิตาลี และเดนมาร์ก เป็นต้น ภายใต้ชื่อต่างๆของเครือบริษัทเช่น บงกช คอมมิคส์ บงกชบุ๊คส์ นอกจากการผลิตหนังสือภาคภาษาไทยแล้ว "บงกช" ยังมีนโยบายสนับสนุนนักวาด/นักเขียนฝีมือคนไทยอีกด้วย ที่ผ่านมา "บงกช" ไม่เคยหยุดนิ่ง และพร้อมพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานต่างๆให้แก่วงการหนังสือรวมถึงสื่อใหม่ๆต่อไป เว็บไซต์ของนิตยสาร PLAYHOUSE DISNEY <http://www.bongkoch.com>

นิตยสาร BEN 10

นิตยสาร BEN 10 ได้รับลิขสิทธิ์และจัดจำหน่าย โดย บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (Workpoint Entertainment Public Co., Ltd.) ที่มีหลักการเพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจอุตสาหกรรม ธุรกิจของ บริษัท แบ่งออกเป็นสี่กลุ่ม ได้แก่ การผลิตรายการโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ คอนเสิร์ต วงการบันเทิง ละครโทรทัศน์ และการผลิตภาพยนตร์ ผ่านสื่อช่องทางโทรทัศน์ฟรี 3 5 7 9 และ ThaiPBS และยังมีภารกิจตีพิมพ์หนังสือภาษาไทยจากนักเขียนชื่อดังของไทยจำนวนมาก โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นครอบครัวที่สนใจในรายการทีวีของทาง Workpoint Entertainment ดังนั้นเราจึงจัดพิมพ์หนังสือเด็กที่มีชื่อเสียง วิธีการ นวนิยายและสารคดีต่างๆ นอกจากนี้เรายังตีพิมพ์ใบอนุญาตตัวละคร Ben 10, Powerpuff Girls Z, Mavel's Heros และตัวละครอื่น ๆ จากเครือข่ายการ์ตูนและเพลงฮิตความบันเทิงและเป็นผู้นำของกรมเด็ก เว็บไซต์ของนิตยสาร BEN 10 <http://www.workpointpublishing.co.th/>

หลักการวิเคราะห์เนื้อหา

วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นเทคนิควิธีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของสื่อโฆษณาที่ใช้ในการสื่อสารมวลชน จากการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจให้ถูกต้อง จึงขอทำความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ ความหมายของการวิเคราะห์

เนื้อหา องค์ประกอบของการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนของการวิเคราะห์เนื้อหา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นการเชิงปริมาณของเนื้อหาที่พบในรูปของความถี่ หรือปริมาณ เป็นวิธีการที่จะแยกแยะเนื้อหาและจัดกลุ่มจากข้อความที่ปรากฏในข่าวสาร ข้อความ คำพูด ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ ดังนี้

Berelson (1952 : 147) ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาว่าเป็นเทคนิคการทำวิจัยเพื่อศึกษาถึงผู้รับสาร ระบบ และปริมาณการบรรยายเนื้อหาที่ปรากฏในทางสื่อสารมวลชน

Neuendorf (2002 : 365 – 3669) ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาอยู่ในฐานะของการวิจัยเชิงปริมาณตั้งแต่ดั้งเดิม การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นการสรุปความ การวิเคราะห์เชิงปริมาณของเนื้อหาซึ่งน่าเชื่อถือ

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2549 : 132) ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นหนึ่งในรูปแบบของการวิจัยแบบวิเคราะห์เอกสาร (Document analysis) การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิคใช้ในการศึกษาวิเคราะห์บันทึก เอกสาร ข่าวสารอย่างมีระบบและมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงปริมาณหรือความถี่ในการสื่อความหมาย โดยผู้วิจัยจะแยกเนื้อหาออกเป็นกลุ่ม และประเมินตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดขึ้นนั้น การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นทั้งการวิจัยในเชิงปริมาณ และคุณภาพ เพราะนอกจากจะเป็นการนับจำนวนแล้ว อาจเป็นการวิเคราะห์คำ หรือการวิจารณ์วรรณกรรมซึ่งจะเป็นการอ่านและสรุปตีความสิ่งที่ปรากฏในเชิงคุณภาพ

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหา คือ การวิเคราะห์เชิงปริมาณของเนื้อหาที่พบในรูปของความถี่ หรือปริมาณ เป็นวิธีการที่จะแยกแยะเนื้อหาและจัดกลุ่มจากข้อความที่ปรากฏในข่าวสาร ข้อความ คำพูด หรืออื่นๆ มีลักษณะคล้ายการวิเคราะห์เอกสาร แต่มีการกำหนดขอบเขตของเนื้อหา เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ได้ตามประเด็นที่ต้องการอย่างมีระเบียบ และเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยในการทำความเข้าใจในประเด็นที่ต้องการจะศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

2. องค์ประกอบของการวิเคราะห์เนื้อหา

องค์ประกอบของการวิเคราะห์ ที่จะทำวิเคราะห์นั้นจึงมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ กำหนดหรือสร้างกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์ แหล่งที่มาของข้อความหรือสาระ กำหนดกลุ่มที่จะใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ กำหนดกรณีสำหรับแต่ละกลุ่ม จากหน่วยของการวิเคราะห์ ซึ่งได้มีนักการศึกษาจำแนกองค์ประกอบของการวิเคราะห์เนื้อหาไว้หลายทัศนะ ดังนี้

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2530 : 117 - 120) กล่าวว่า องค์ประกอบของการวิเคราะห์เนื้อหาเบื้องต้น ได้แก่ ผู้ส่งข่าว ข่าวสาร และผู้รับสาร เนื่องจากการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นการวิเคราะห์ผลของการสื่อสาร วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาที่ขึ้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษางานที่ต้องการวิเคราะห์ในขั้นต้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อ

1.1. กำหนดหรือสร้างกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์

1.2. หาตรรกะที่เหมาะสมสำหรับแต่ละกลุ่มการวิเคราะห์

และเหมาะสมกับเนื้อหา

2. กำหนดกลุ่มที่จะใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์

2.1. สาระของเรื่อง สามารถกำหนดกลุ่มได้ตามลักษณะ

ได้แก่ หัวข้อวิชา ทิศทาง มาตรฐาน และคุณค่า

2.2. รูปแบบของการนำเสนอเนื้อหา สามารถวิเคราะห์ได้ตามกลุ่มดังต่อไปนี้

- รูปแบบและประเภทของงานสื่อสาร

- รูปแบบของข้อความ หมายถึง วิเคราะห์ตามลักษณะไวยากรณ์

- กลุ่มที่เกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกของเนื้อหางานที่สื่อสาร

3. กำหนดตรรกะสำหรับแต่ละกลุ่ม จากกลุ่มกว้างๆ ที่จะวิเคราะห์

4. กำหนดหน่วยที่จะใช้การวิเคราะห์ หน่วยของการวิเคราะห์

ได้แก่ คำ ประโยค ตัวละคร รายการ การวัดเนื้อที่ – เวลา หรือ อื่นๆ

สุภางค์ จันทวานิช (2531 : 146 – 148) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาที่มีบทบาทเด่น

ในการช่วยบรรยายหรือแยกแยะสาระ ของข้อความที่ศึกษา ในเอกสารหรือตัวบทที่จะวิเคราะห์ นั้นจึงมีองค์ประกอบหลักๆ 6 ประการ ได้แก่

1. แหล่งที่มาของข้อความหรือสาระ ได้แก่ ผู้สื่อ

2. กระบวนการใส่ความหมายของสาระ

3. ตัวสาระ หรือข้อความ

4. วิธีถ่ายทอดสารไปยังผู้อื่น

5. ผู้รับสาร

6. กระบวนการถอดความหมายของสาร

กาญจนา แก้วเทพ (2545 : 330) กล่าวว่า องค์ประกอบของการวิเคราะห์เนื้อหา

ข้อมูลสารสนเทศ ในการวิเคราะห์เนื้อหาตามแนวทฤษฎีสารสนเทศ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อ

ที่ว่าด้วยการสื่อสารเป็นการถ่ายทอดเผยแพร่ข่าวสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับ โดยเกณฑ์ในการตัดสินใจ เนื้อหารูปแบบนี้จะพิจารณาที่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบรรลุถึงเป้าหมายของการ สื่อสารที่ได้วางเอาไว้และองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารก็คือความสามารถในการลดความไม่แน่นอน ด้วยคุณสมบัติของการสื่อสารที่ว่านี้ วัตถุประสงค์ที่จะใช้ในการศึกษาจึงไม่จำกัดอยู่แค่เพียงการสื่อสารประเภทข่าวหรือการสื่อสารที่มุ่งให้สารสนเทศอย่างอื่น ๆ สามารถใช้สื่อรูปแบบต่างๆ ได้ เช่น ภาพถ่าย ภาพยนตร์ เนื่องจากสื่อจำพวกนี้ก็สามารถให้สารสนเทศได้เช่นกัน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการวิเคราะห์เนื้อหา คือ การวิเคราะห์เนื้อหาที่มีบทบาทเด่นในการช่วยแยกแยะสาระของข้อความที่ต้องการศึกษาในเอกสารหรือตัวบทที่จะทำวิเคราะห์นั้นจึงมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ กำหนดหรือสร้างกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์ แหล่งที่มาของข้อความหรือสาระ กำหนดกลุ่มที่จะใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ กำหนดตรรกะสำหรับแต่ละกลุ่ม จากหน่วยของการวิเคราะห์ ได้แก่ คำ ประโยค ข้อความ โฆษณา ตัวละคร เป็นต้น เป็นกระบวนการลดความหมายของสาร องค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารใช้ในการศึกษาจึงไม่จำกัดอยู่แค่เพียงการสื่อสารประเภทข้อความหรือการสื่อสารที่มุ่งให้สารสนเทศ แต่สามารถใช้สื่อรูปแบบต่างๆ ได้ เช่น ภาพถ่าย ภาพยนตร์ เนื่องจากสื่อจำพวกนี้สามารถให้สารสนเทศได้เช่นกัน

3. ขั้นตอนของการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหานั้นมีจุดเริ่มต้นที่คล้ายคลึงกัน คือ จะต้องศึกษาเนื้อหาและทำความเข้าใจที่จะทำการวิเคราะห์ การสร้างเกณฑ์ หรือวางระบบที่จะใช้ในการวิเคราะห์ การเลือกใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ ซึ่งได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของขั้นตอนของการวิเคราะห์เนื้อหาไว้หลายทัศนะ ดังนี้

สุภางค์ จันทวานิช (2531 : 146 – 148) ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำไปสู่การวิจัยเชิงคุณภาพแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ตั้งกฎเกณฑ์ขึ้นสำหรับการจัดเนื้อหาระดับเดียวกันสามารถรับช่วงต่อกันได้
2. วางเค้าโครงของข้อมูล โดยเลือกเอกสารและหัวข้อที่จะทำการวิเคราะห์ เพื่อผู้วิเคราะห์คนต่อไปจะได้มีเกณฑ์การวิเคราะห์ทำรายชื่อคำหรือข้อความในเอกสารที่จะถูกนำมาวิเคราะห์ แล้วแบ่งไว้เป็นประเภท จะช่วยให้การวิเคราะห์มีความสม่ำเสมอ สามารถ

ตัดสินได้ว่าเจตนาหรือข้อความใดออกมาจากเอกสารหรือตัวบท และทั้งเจตนาหรือข้อความใดออกไป

3. คำนี้ถึงบริบท หรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลเอกสารที่นำมาวิเคราะห์ ควรตั้งคำถามเกี่ยวกับเอกสารที่วิเคราะห์ เพื่อให้การวิเคราะห์เป็นไปอย่างลึกซึ้ง การพิจารณาเอกสารในสภาพที่เป็นองค์ประกอบจึงเป็นสิ่งจำเป็น การบรรยายคุณลักษณะเฉพาะของเนื้อหาโดยไม่โยงไปสู่คุณลักษณะของเอกสารของผู้ส่งสาร และผู้รับสารจะทำให้ผลการวิเคราะห์มีคุณค่าน้อย แต่ถ้าได้มีการเปรียบเทียบคุณลักษณะของเนื้อหาเข้ากับบริบทของเอกสารและมีการโยงคุณลักษณะดังกล่าวเข้ากับกรอบแนวคิดทฤษฎีที่เหมาะสมที่ผู้วิจัยเลือกมาเปรียบเทียบจะทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความกว้างขึ้นและนำไปสู่การอ้างอิงกับข้อมูลอื่นๆได้

4. การวิเคราะห์เนื้อหาจะกระทำกับเนื้อหาตามที่ปรากฏ ในเอกสาร มากกว่ากระทำกับเนื้อหาที่ซ่อนอยู่ การวัดความถี่ของคำหรือข้อความในเอกสารหมายถึงคำ หรือข้อความที่มีอยู่ ไม่ใช่คำหรือข้อความที่ผู้วิจัยตีความได้ การตีความจะทำในอีกขั้นตอนเมื่อผู้วิจัยจะสรุปข้อมูล

5. นักวิจัยเชิงปริมาณเมื่อได้ทำตามขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นแล้วถือว่าผู้วิจัยจะลงมือสรุปข้อมูล อย่างแม่นยำ และนำข้อมูลไปอ้างอิงกับประชากรทั้งหมดได้ แต่สำหรับนักวิจัยเชิงคุณภาพเห็นว่าการดึงความสำคัญของสาระจากตัวบทอาจจะใช้วิธีสรุปใจความได้ดีกว่าการวัดความถี่ของคำก็ได้ วิธีการเชิงคุณภาพจึงน่าจะมีส่วนช่วยในการวิเคราะห์เนื้อหาได้เป็นอย่างดี นักวิจัยเชิงคุณภาพให้เหตุผลว่าการได้คำตอบเลือกรางสำหรับคำถามที่ตรงเป้า ยังดีกว่าได้คำตอบที่ชัดเจนสำหรับคำถามที่ผิดเป้า การมุ่งจะวัดความถี่ของคำอาจนำไปสู่คำตอบที่ชัดเจนแต่ไร้ความหมายโดยสิ้นเชิง

กาญจนา แก้วเทพ (2545 : 331 – 332) ระบุถึงทฤษฎีสารสนเทศ ในส่วนของการพิจารณาสื่อด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาตามแนวทฤษฎีสารสนเทศ ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าด้วยการสื่อสารเป็นการถ่ายทอดเผยแพร่ข่าวสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับ โดยเกณฑ์ในการตัดสินเนื้อหารูปแบบนี้จะพิจารณาที่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบรรลุถึงเป้าหมายของการสื่อสารที่ได้วางเอาไว้ และองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารก็คือความสามารถในการลดความไม่แน่นอน ด้วยคุณสมบัติของการสื่อสารที่ว่านี้ วัตถุประสงค์ที่จะใช้ในการศึกษาจึงไม่จำกัดอยู่แค่เพียงการสื่อสารประเภทข่าวหรือการสื่อสารที่มุ่งให้สารสนเทศอย่างอื่น ๆ สามารถใช้สื่อรูปแบบต่างๆ ได้ เช่น ภาพถ่าย ภาพยนตร์ เนื่องจากสื่อจำพวกนี้ก็สามารถให้สารสนเทศได้เช่นกัน และได้ยกตัวอย่าง 4 ตัวอย่าง โดยการที่นำทฤษฎีสารสนเทศมาใช้

ในการวิเคราะห์เนื้อหาของสื่อตัวอย่าง คือ

1. การวัดคุณลักษณะด้านสารสนเทศ สามารถทำได้หลายวิธี เช่น
  - วัดจำนวน/ปริมาณข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในเนื้อหา โดยให้คำนิยามข้อเท็จจริงนั้นแล้ว แฉงนับ
  - การวัดความหนาแน่น ได้แก่ การวัดสัดส่วนของประเด็นทั้งหมดที่เกี่ยวข้องในเนื้อหาที่ศึกษา
  - การวัดความกว้างขวาง หมายถึง จำนวนของประเด็นต่างๆ ที่พบ โดยดู เทียบกับสัดส่วนที่น่าจะเป็นไปได้
  - การวัดความลึกซึ้ง ได้แก่ จำนวนของข้อเท็จจริงที่สามารถจะช่วยให้เข้าถึงเบื้องลึกของประเด็นต่างๆ ได้
2. การวัดความน่าอ่านหรือความยากง่ายในการอ่านอันเนื่องมาจากวิธีการเขียน (Readability) หลักการวัดนั้นวางอยู่บนแนวที่ว่า “ข่าวที่น่าอ่านหรืออ่านได้ง่าย คือ ข่าวที่มีลักษณะตลกขำ เนื่องจากข่าวที่มีสารสนเทศไม่มากนักจะง่ายต่อการอ่านและทำความเข้าใจ
3. การวัดความหลากหลาย ในงานวิจัยเพื่อวัดความหลากหลายบางครั้งได้ใช้วิธีคำนวณสัดส่วนระหว่างจำนวนของประเด็นหัวข้อเทียบกับปริมาณความถี่ของแต่ละหัวข้อได้รับการนำเสนอ
4. การไหลของสารสนเทศ มีวิธีการหลายวิธีการที่จะใช้วัดการไหลของสารสนเทศ และด้วยหลายเป้าประสงค์ ตัวอย่างเช่น อาจจะมีการตั้งคำถามว่าการไหลของสารสนเทศนั้นเป็น ไปแบบทางเดียวหรือสองทาง หรือมีสารสนเทศอะไรบ้างที่ไหลไปสู่ผู้รับสาร วิธีการหนึ่งที่นิยมใช้กันคือ การใช้ถ้อยคำเป็นหน่วยการวัด เช่น ระบุคำ เพื่อจะสามารถวัดสารสนเทศที่อยู่ในสื่อทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นข่าว สารคดี เพลง ละคร เกม โฆษณา ฯลฯ

Krippendorff (1980 : 76) การวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดกรอบแนวคิดของการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนด แนวคิดการวิเคราะห์ เป็นแนวทางให้ผู้อื่นตรวจสอบผลการวิเคราะห์ และเป็นแนวทางในการพัฒนาและ ปรับปรุงวิธีการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1.1 ข้อมูล หมายถึง สื่อที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ บทความ วารสาร หนังสือพิมพ์วิทยานิพนธ์ เป็นต้น สื่อที่ตีพิมพ์หรือสื่อ โสตทัศน

เช่น ภาพยนตร์รายการ โทรทัศน์ รายการวิทยุ เป็นต้น และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ข้อมูลบนเว็บไซต์ เป็นต้น

1.2 ความรู้ของผู้วิเคราะห์ ผู้วิเคราะห์ต้องมีความรู้
ในแหล่งข้อมูลที่วิเคราะห์

1.3 การหาข้อสรุป เป็นสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่เชื่อมโยงกับบริบทของข้อมูล เป็นกระบวนการแปลงเนื้อหาให้มีความหมายเชิงสัญลักษณ์รหัส มาตรฐาน หรือ แปลความหมาย ในสิ่งที่ผู้วิเคราะห์กำหนดการหาข้อสรุปของการวิเคราะห์เนื้อหาต้อง มีการสร้างเกณฑ์ในการวิเคราะห์เพื่ออธิบาย ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลกับบริบทของข้อมูล และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.4 ความตรงข้อสรุปของการวิเคราะห์เนื้อหาจะต้องมีเหตุมีผล มีความสอดคล้องกัน เพื่อให้ข้อสรุปมีความน่าเชื่อถือดังนั้น การวิเคราะห์เนื้อหาต้องระบุกลุ่ม ประเภทของข้อมูลและเกณฑ์ที่ สร้างขึ้นให้ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อื่นสามารถรวบรวมข้อมูล ที่เหมาะสม และนำไปสู่ข้อสรุปที่ใกล้เคียงมี ความสอดคล้องและเป็นเหตุเป็นผลกัน

2. การกำหนดรหัสเป็นกระบวนการทำให้เนื้อหาที่มีมาตรฐานเป็นรูปแบบ เดียวกัน ข้อมูลจะมีการกำหนดเป็นรหัสจัดหมวดหมู่ หรือจัดกลุ่มประเภท และให้ความหมาย รายละเอียดและการสร้าง เกณฑ์เกณฑ์ในการพิจารณาทั่ว ไปมี 3 ประเด็น คือการกำหนดนิยาม กลุ่มประเภท การกำหนดหน่วยการ วิเคราะห์และการกำหนดรายละเอียดของเนื้อหา มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การกำหนดนิยามกลุ่มประเภทหรือกลุ่มเนื้อหา มีขั้นตอน การดำเนินงาน เริ่มจาก ระบุความหมายหรือแจกแจงรายละเอียดของเนื้อหาอย่างชัดเจน กลุ่มเนื้อหาอาจจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ สาระ และรูปแบบการนำเสนอกลุ่มสาระที่นิยมกำหนด ได้แก่ หัวข้อเรื่อง ทิศทาง มาตรฐาน และคุณค่า จากนั้นระบุตัวชี้วัด หรือพรรณิเพื่อเป็น ตัวกำหนดว่าเนื้อหาดังกล่าวจัดอยู่ใน กลุ่มประเภทใด หรือเป็นการให้นิยามเชิงปฏิบัติการ คำที่ใช้เป็นตัวแทน ซึ่งคำที่ใช้เป็นตัวแทนที่ดีควรเป็นคำ ที่สั้น กระชับ ได้ใจความและ สื่อถึงแนวคิดของข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์พอที่เป็นแนวทางให้ผู้กำหนด รหัส ผู้อื่นสามารถ พิจารณาตัดสินใจ หรือทำการวิเคราะห์และได้ผลสรุปใกล้เคียงกัน การกำหนดนิยามกลุ่ม ประเภท ทำได้หลายลักษณะ เช่น กำหนดตามหัวข้อวิชา หรือกำหนดตามมาตรฐาน เป็นต้น ในขั้นตอน นี้ผู้วิเคราะห์อาจกำหนดดัชนีก่อนแล้ว จึงสร้างกลุ่มออกเป็นประเภทก็ได้

2.2 การกำหนดหน่วยการวิเคราะห์แบ่งเป็นหน่วยบันทึกและหน่วยบริบท

2.1.1 หน่วยบันทึกเป็นส่วนเฉพาะของเนื้อหาที่นำไปจำแนกในกลุ่มประเภทที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย

- คำ เป็นหน่วยที่ใช้บันทึกคำ แต่ละคำ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของคำ
  - กลุ่มคำหรือวลีเป็นหน่วยที่ใช้บันทึกกลุ่มคำ จำนวน ชื่อเฉพาะ หรือคำที่มี หลากหลายสำนวน
  - แนวเรื่องหรือแก่นเรื่อง เป็นหน่วยที่ใช้บันทึกแก่นเรื่องผู้วิเคราะห์อ่าน จับใจความ ของเนื้อหาและสรุปเป็นแก่นเรื่อง จากนั้นนำไปจำแนกตามกลุ่มประเภท หรือเกณฑ์ที่สร้างขึ้น
  - ลักษณะบุคคล เป็นหน่วยที่ใช้บันทึกลักษณะบุคคลเพื่อจำแนกเข้ากลุ่มประเภท ส่วนใหญ่เป็นการบันทึก นวนิยาย ตัวละคร หรือสื่อเพื่อความบันเทิง
  - ประโยคหรือข้อความ ใช้ในการประเมินเนื้อหาโดยรวม
  - รายการใช้ในการศึกษาลักษณะของหนังสือ บทความ ภาพยนตร์
- หน่วยรายการเป็น หน่วยที่ใหญ่ ต้องมีคำอธิบายกลุ่มประเภทอย่างชัดเจน

2.1.2 หน่วยบริบท เป็นสิ่งสำคัญ ที่ผู้วิเคราะห์ต้องคำนึงถึงบริบทของข้อมูลที่ปรากฏ เนื่องจากเนื้อหาบางเรื่องไม่สามารถสรุปผลได้จากความถี่ของคำ ผู้วิเคราะห์ต้องค้นหาเนื้อหาจากข้อมูลใน บริบท

3. การกำหนดรายละเอียดของเนื้อหา เป็นการวัดเชิงปริมาณที่ผู้วิเคราะห์ต้องการกำหนด วิธีการ หลักเกณฑ์ในการกำหนดเช่น ความถี่ เนื้อที่ เวลา

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหาอาจจะแตกต่างกันในรายละเอียด หรือจุดมุ่งหมาย ในด้านการสื่อสารมวลชนอาจเป็นไปเพื่อนเน้นศึกษาตัวสาร ผู้รับสาร คุณภาพของทรัพยากรสารสนเทศ ความถูกต้องในการนำเสนอข้อมูล หรือเพื่อศึกษาความสอดคล้องของเนื้อหากับวัตถุประสงค์ในการนำเสนอ เป็นต้น ขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหานั้นมีจุดเริ่มต้นที่คล้ายคลึงกัน คือ จะต้องศึกษาเนื้อหาและทำความเข้าใจที่จะทำการวิเคราะห์เป็นอย่างดีเสียก่อน เพื่อให้ผู้วิจัยจะสามารถนำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการสร้างเกณฑ์ หรือวางระบบที่จะใช้ในการวิเคราะห์ซึ่งการเลือกใช้เกณฑ์ใดจะเหมาะสมที่สุดนั้น ผู้วิจัยซึ่งมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และประเด็นปัญหางานวิจัยของตัวเองให้มากที่สุด จึงจะต้องเรียนรู้ด้วยตัวเอง สร้างเครื่องมือในการจำแนกประเภทเนื้อหา ได้แก่ การสร้างแบบวิเคราะห์ข้อมูล (Tally Sheet) เพื่อใช้วิเคราะห์จำแนก แยกแยะหน่วยการวิเคราะห์ออกเป็นประเภทหรือเป็นกลุ่มอย่างมีความหมายชัดเจน

ขั้นตอนนี้สำคัญมากเนื่องจากการดำเนินการต้องอยู่บนรากฐานของทฤษฎี สมมติฐาน การให้นิยามศัพท์ที่จะศึกษาและสภาพการณ์จริงของข้อมูลการระบุประเภทต่างๆ ที่ใช้สำหรับการแยกแยะข้อมูลจำเป็นต้องทำด้วยความละเอียดรอบคอบ เข้าใจในคุณลักษณะต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนเพื่อให้ข้อมูลดังกล่าว มีความเฉพาะและครอบคลุมลักษณะเนื้อหาที่จะนำมาวิเคราะห์ การกำหนดเกณฑ์ในการลงรหัสข้อมูล เป็นการระบุเกณฑ์ในการลงรหัสหรือเกณฑ์ในการนับข้อมูล เพื่อให้สามารถคำนวณหาหน่วยในการวิเคราะห์ที่ปรากฏอยู่ในสารต่างๆ ได้สะดวก ถูกต้องและตรงกันควรออกแบบให้ครอบคลุม ได้แก่ คำ ประโยค บทความ ข้อความ โฆษณา ตัวละคร รายการที่ปรากฏอยู่ในสารที่นำมาวิเคราะห์ ซึ่งเป็นกระบวนการถอดความหมายของสาร องค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารใช้ในการศึกษาจึงไม่จำกัดอยู่แค่เพียงการสื่อสารประเภทข่าวหรือการสื่อสารที่มุ่งให้สารสนเทศอย่าง สามารถใช้สื่อรูปแบบต่างๆ ได้ เช่น ภาพถ่าย ภาพยนตร์ เนื่องจากสื่อจำพวกนี้ก็สามารถให้สารสนเทศได้ เช่นกัน และควรมีผู้เชี่ยวชาญคอยตรวจสอบความถูกต้องในการวิเคราะห์ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจนหรือเข้าใจกลับคำตอบให้มากที่สุด

หลักการวิเคราะห์เนื้อหาในนิตยสารบันเทิงเด็ก

การวิเคราะห์เนื้อหาทางคณิตศาสตร์ สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้เป็นเทคนิควิจัยเชิงปริมาณที่ใช้แยกแยะเนื้อหาออกเป็นกลุ่ม ตามเกณฑ์ที่กำหนดและสื่อความหมายในรูปปริมาณ ความถี่ และเป็นเทคนิควิจัยเชิงคุณภาพที่ทำการวิเคราะห์คำ ข้อความ บทความ และโฆษณาที่ปรากฏในนิตยสารบันเทิงเด็ก โดยสอดคล้องกับเนื้อหาทางคณิตศาสตร์ จำนวน 5 สาระหลัก คือ จำนวนและการดำเนินการ การวัด เรขาคณิต พีชคณิต และการวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีวิธีการดำเนินการวิจัยโดยทำการสำรวจนิตยสารบันเทิงเด็กขอดนินย จากนั้นนิตยสารเด็กขอดนินยอันดับหนึ่งและฉบับย้อนหลังอีก 4 ฉบับมาทำการวิเคราะห์เนื้อหาทางคณิตศาสตร์โดยวิเคราะห์จากคำ ข้อความ บทความ หรือ โฆษณาที่ปรากฏในแต่ละคอลัมน์ของนิตยสารบันเทิงเด็ก โดยมีขั้นตอนวิธีการในการวิเคราะห์เนื้อหาทางคณิตศาสตร์ ดังนี้ ศึกษาเนื้อหาทางคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และการสร้างเครื่องมือในการจำแนกประเภทเนื้อหา ได้แก่ การสร้างแบบวิเคราะห์ข้อมูล (Tally Sheet) เพื่อใช้วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะหน่วยการวิเคราะห์หรือออกเป็นประเภทหรือเป็นกลุ่มต่างๆ

อย่างมีความหมายชัดเจน กำหนดเกณฑ์ในการลงรหัสข้อมูล เป็นการระบุเกณฑ์ในการลงรหัส หรือเกณฑ์ในการนับข้อมูล เพื่อให้สามารถคำนวณหาหน่วยในการวิเคราะห์ที่ปรากฏอยู่ใน นิตยสารบันเทิงเด็กได้สะดวก ถูกต้องและ จากนั้นนำผลการวิเคราะห์มาตรวจสอบยืนยันผล การวิเคราะห์เนื้อหาทางคณิตศาสตร์ที่สอดแทรกในนิตยสารบันเทิงเด็กจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์เนื้อหาทางคุณธรรม สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้เป็นเทคนิควิจัยเชิง ปริมาณที่ใช้แยกแยะเนื้อหาออกเป็นกลุ่ม ตามเกณฑ์ที่กำหนดและสื่อความหมายในรูปปริมาณ ความถี่ และเป็นเทคนิควิจัยเชิงคุณภาพที่ทำการวิเคราะห์คำ ข้อความ บทความ และโฆษณาที่ ปรากฏในนิตยสารบันเทิงเด็ก โดยสอดคล้องกับเนื้อหาทางคุณธรรมตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ มีความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสะอาด ความสุภาพ ความสามัคคี และความมีน้ำใจ มีวิธีการดำเนินการวิจัย โดยทำการสำรวนิตยสารบันเทิงเด็กยอดนิยม จากนั้นนำนิตยสารบันเทิงเด็กยอดนิยมอันดับ หนึ่งและฉบับย้อนหลังอีก 4 ฉบับมาทำการวิเคราะห์เนื้อหาทางคุณธรรม โดยวิเคราะห์จากคำ ข้อความ บทความ หรือโฆษณาที่ปรากฏในแต่ละคอลัมน์ของนิตยสารบันเทิงเด็ก โดยมี ขั้นตอนวิธีการในการวิเคราะห์เนื้อหาทางคุณธรรมที่สอดแทรกในนิตยสารบันเทิงเด็ก ดังนี้ ศึกษาเนื้อหาทางคุณธรรมตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของกระทรวงศึกษาธิการ และ การสร้างเครื่องมือในการจำแนกประเภทเนื้อหา ได้แก่ การสร้างแบบวิเคราะห์ข้อมูล (Tally Sheet) เพื่อใช้วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะหน่วยการวิเคราะห์ออกเป็นประเภทหรือเป็นกลุ่มต่าง ๆ อย่างมีความหมายชัดเจน กำหนดเกณฑ์ในการลงรหัสข้อมูล เป็นการระบุเกณฑ์ในการลงรหัส หรือเกณฑ์ในการนับข้อมูล เพื่อให้สามารถคำนวณหาหน่วยในการวิเคราะห์ที่ปรากฏอยู่ใน นิตยสารบันเทิงเด็กได้สะดวก ถูกต้องและตรงกัน จากนั้นนำผลการวิเคราะห์มาตรวจสอบ ยืนยันผล การวิเคราะห์เนื้อหาทางคุณธรรมที่สอดแทรกในนิตยสารบันเทิงเด็ก จากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์คุณธรรมที่สอดแทรกในนิตยสารบันเทิงเด็ก

คุณธรรมเป็นแนวคิดแนวปฏิบัติที่ดีงาม ซึ่งก่อให้เกิดค่านิยมที่เหมาะสมในการ ประพฤติตนเป็นคนดีในจิตใจของบุคคลเป็นเวลานาน จนเป็นนิสัยก่อให้เกิดคุณประโยชน์ ต่อตนเองและผู้อื่น ทำให้สังคมเกิดความสงบสุข ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องคุณธรรมในประเด็น ต่อไปนี้

1. ความหมายของคุณธรรม

ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของคุณธรรมไว้หลายทัศนะ ดังนี้

พระเมธีธรรมภรณ์ (ประยูร ชมมจิตโต) (2538 : 15 – 16) กล่าวว่า คุณธรรม คือ คุณสมบัติที่ดีของจิตใจ ถ้าปลูกฝังเรื่องคุณธรรมได้จะเป็นพื้นฐานจรรยาบรรณ และ จรรยาบรรณนี้เป็นเรื่องพฤติกรรม ในการที่จะพัฒนาต้องตีความออกไปว่า พฤติกรรมเหล่านี้ มีพื้นฐานจากคุณธรรมข้อใด เช่น เบญจศีลเป็นจริยธรรม เบญจธรรมเป็นคุณธรรม คือ ความเมตตากรุณา ถ้ามีความเมตตากรุณาจะมีฐานของศีลข้อที่ 1 เป็นต้น

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ยุตโต) (2540 : 14) ได้กล่าวว่า คุณธรรมเป็น คุณสมบัติ ที่เสริมสร้างจิตใจให้ดีงาม ให้เป็นจิตใจที่สูง ประณีตและประเสริฐ เช่น เมตตา คือ ความรักปรารถนาดี เป็นมิตร อยากให้ผู้อื่นมีความสุข กรุณา คือ ความสงสารอยากช่วยเหลือผู้อื่น มีความสุข มุทิตา คือ ความพลอยยินดีพร้อมที่จะส่งเสริมสนับสนุนผู้ที่ประสบความสำเร็จ ให้มีความสุขหรือก้าวหน้าในการทำสิ่งที่ดีงาม อุเบกขา คือ การวางตัววางใจเป็นกลาง เพื่อรักษาธรรมเมื่อผู้อื่นควรจะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของเขาตามเหตุและผล จาคะ คือ ความมีน้ำใจเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว

วศิน อินทสระ (2541 : 106,113) กล่าวว่าไว้ว่า คุณธรรม คือ อุปนิสัยอันดีงามซึ่งสั่งสมอยู่ในดวงจิต อุปนิสัยอันนี้ได้มาจากความพยายามและความประพฤติติดต่อกันมาเป็นเวลานาน คุณธรรมสัมพันธ์กับหน้าที่อย่างมาก เพราะการทำหน้าที่จนเป็นนิสัย จะกลายเป็นอุปนิสัยอันดีงามที่สั่งสมในดวงจิตเป็นบารมี มีลักษณะอย่างเดียวกันนี้ ถ้าเป็นฝ่ายชั่ว เรียกว่า “อาสวะ” คือ กิเลสที่หมักหมมในดวงจิต ย้อมจิตให้เศร้าหมองเกราะกรังด้วยความชั่ว นานาประการกลายเป็นสันดานชั่ว ทำให้แก้ไขยากสอนยาก กล่าวโดยสรุป คุณธรรมคือความกล้าเลิกแห่งอุปนิสัยซึ่งเป็นผลของการกระทำหน้าที่จนกลายเป็นนิสัยนั่นเอง

สรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึง ความดีงามของจิตใจ อันเป็นคุณสมบัตินี้ดี ที่สังคมยอมรับโดยทั่วกันว่าเป็นความดี ซึ่งเกิดจากการฝึกฝน ฝึกอบรม ฝึกปฏิบัติจนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ปฏิบัติได้ด้วยตัวเอง เกิดเป็นลักษณะนิสัย เป็นสิ่งที่มีคุณประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคมและภายในจิต จึงเกิดเป็นคุณธรรม พื้นฐานที่พึงมีในสังคม และจะเป็นตัวอย่างในการส่งเสริมให้ผู้อื่น ได้พึงปฏิบัติ

2. ความสำคัญของคุณธรรม

คุณธรรมเป็นเรื่องพื้นฐานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน โดยเฉพาะในสังคมไทยที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยี สภาพแวดล้อม ตลอดจนการหลั่งไหลของวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของประชาชน ดังนั้น การพัฒนาคนในภาวะที่สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองมีแต่การแข่งขันกัน จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่เด็กนักเรียนจะต้องเรียนรู้คุณธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปกับการศึกษาในทุกๆ ส่วนทั้งนี้ เพื่อให้มีทั้งความรู้ และความดี เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณธรรมไว้หลายทัศนะ ดังนี้
วศิน อินทสระ (2541 : 6 – 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของจริยธรรม ดังนี้

1. จริยธรรมเป็นรากฐานอันสำคัญแห่งความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคง และความสงบสุขของปัจเจกชน สังคมและประเทศชาติอย่างยิ่ง รัฐควรส่งเสริมประชาชนให้มีจริยธรรมเป็นอันดับแรก เพื่อให้เป็นแกนกลางของการพัฒนาในด้านอื่นๆ ทั้งเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ฯลฯ การพัฒนาที่ขาดจริยธรรมเป็นหลักยึดย่อมเกิดผลร้ายมากกว่าดี เพราะผู้มีความรู้แต่ขาดคุณธรรม ย่อมก่อให้เกิดความเสื่อมเสียได้มากกว่าผู้ด้อยความรู้ โดยท่านกล่าวว่า “ผู้มีความรู้แต่ไม่รู้วิธีที่จะประพฤติตน ย่อมก่อให้เกิดความเสื่อมเสียได้มากกว่าผู้มีความรู้น้อย ถ้าเปรียบเทียบความรู้เหมือนดิน จริยธรรมย่อมเป็นเหมือนน้ำ ดินที่ไม่มีน้ำยึดเหนี่ยวเกาะกุมย่อมเป็นฝุ่นละอองให้ความรำคาญมากกว่าให้ประโยชน์ คนที่มีความรู้แต่ไม่มีจริยธรรมจึงมักเป็นคนทีก่อความรำคาญหรือเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นอยู่เนืองๆ”
2. การพัฒนาบ้านเมือง ต้องพัฒนาจิตใจคนก่อน หรืออย่างน้อยก็ให้พร้อมๆ ไปด้วยกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาวิชาการอื่นๆ เพราะการพัฒนาที่ไม่มีจริยธรรมเป็นแกนนำนั้นจะสูญเปล่าและเกิดผลเสียเป็นอันมากทำให้นुकคลดุ่มหลงในวัตถุ และอบายมุข การที่เศรษฐกิจต้องเสื่อมโทรม ประชาชนทุกข์ยาก เพราะคนในสังคมละเลยจริยธรรม กอบโกยทรัพย์สินเป็นประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไปขาดความเมตตาปราณี แล้งน้ำใจในการดำเนินชีวิตซึ่งกันและกัน
3. จริยธรรม มิได้หมายถึง การถือศีล กินเพล เข้าวัดฟังธรรม จำศีลภาวนา โดยไม่ช่วยเหลือทำประโยชน์ให้แก่สังคม แต่จริยธรรมหมายถึงความประพฤติ การกระทำ และความคิดที่ถูกต้องเหมาะสมการทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เว้นสิ่งควรเว้น

ทำสิ่งควรทำ ด้วยความฉลาดรอบคอบ รู้เหตุรู้ผลถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล ดังนั้นจะเห็นว่าจริยธรรมจึงจำเป็นและมีคุณค่าสำหรับทุกคนในทุกวิชาชีพทุกสังคม สังคมจะอยู่รอดด้วยจริยธรรม

4. การทุจริต คดโกง การเบียดเบียนกันในรูปแบบต่างๆอันเป็นเหตุให้สังคมเสื่อมโทรม มีสาเหตุมาจากการขาดจริยธรรมของคนในสังคม ทรัพยากรธรรมชาติในโลกนี้น่าจะพอเลี้ยงชาวโลกไปได้อีกนาน ถ้าชาวโลกช่วยกันละทิ้งความละโมภโลกมากแล้วเรามีชีวิตอยู่อย่างเรียบง่าย ช่วยกันสร้างสรรค์สังคม ยึดเอาจริยธรรมเป็นทางดำเนินชีวิต ไม่ใช่ยึดเอาลาภยศความมีหน้ามีตาในสังคมเป็นจุดหมาย ถ้าสิ่งนั้นจะเกิดขึ้นก็ถือเป็นเพียงผลพลอยได้และนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการประพฤติธรรม เช่น อาศัยลาภผลเป็นเครื่องมือในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อาศัยยศและความมีหน้ามีเกียรติในสังคมเป็นเครื่องมือในการจูงใจคนผู้เคารพนับถือเข้าหาธรรม

5. จริยธรรมสอนให้เราเลิกดูหมิ่นกดขี่คนจน ให้เอาใจใส่ดูแลเอื้ออาทรต่อผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นบุพการีของชาติ สอนให้เราถ่อมตัวเพื่อเข้าหากันได้ดีกับคนทั้งหลายและไม่วางโตโอหังอวดดีหรือก้าวร้าวผู้อื่น สอนให้เราลดทิฐิมานะลงให้มากๆเพื่อจะได้มองเห็นสิ่งต่างๆตามความจริง ไม่หลงสำคัญตัวว่ารู้ดีกว่า มีความสามารถกว่าใคร ผู้นำที่มีจริยธรรมสูงย่อมเป็นที่เคารพกราบไหว้ของทั้งหลายได้อย่างสนิทใจ เราควรเลือกผู้นำที่สามารถนำความสุขสบายมาสู่มวลชนได้ด้วย เพื่อสันติสุขจะเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอก ความแข็งแกร่งทางกำลังกายกำลังทรัพย์และอาวุธนั้น ถ้าปราศจากความแข็งแกร่งทางจริยธรรมเสียแล้ว บุคคลหรือประเทศชาติจะมั่นคงอยู่ได้ไม่นาน สังคมที่เจริญมั่นคงต้องมีจริยธรรมเป็นเครื่องรับรอบหรือเป็นแกนกลาง เหมือนถนนที่มั่นคงหรือตึกที่แข็งแรง เขาใช้คอนกรีตเสริมเหล็กแม้เหล็กจะไม่ปรากฏออกมาให้เห็นภายนอก แต่มีความสำคัญอยู่ภายในายช่างย่อมรู้ดี ทำนองเดียวกันกับบัณฑิตย่อมมองเห็นอย่างแจ่มแจ้งว่าจริยธรรมมีความสำคัญในสังคมเพียงใด

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2542 : 17) กล่าวว่า คุณธรรมเป็นคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ทำให้คนต่างไปจากสัตว์จำแนกได้ 3 ส่วนคือ ความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมา เช่น การปฏิบัติตามศาสนา การควบคุมตนเอง ความกล้าหาญ ความยุติธรรม ผู้มี คุณธรรม จึงเป็นผู้ที่ถึงพร้อมด้วย ความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออก อย่างถูกต้องดีงาม จริยธรรมเป็นสิ่งที่นำความสุขสงบ และความเจริญก้าวหน้ามาสู่สังคมนั้นๆ และได้กล่าวถึง ความสำคัญและประโยชน์ของจริยธรรม สรุปได้ว่า

จริยธรรมเป็นรากฐานสำคัญ ที่นำความเจริญรุ่งเรืองความมั่นคงและความสงบสุขของปัจเจกชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งการพัฒนาบ้านเมืองต้องพัฒนาจิตใจก่อนหรืออย่างน้อยต้องพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ก่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาวิชาการอื่นๆ เพราะการพัฒนาที่ไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแกนนำสูญเปล่าและเกิดผลเสียทำให้บุคคลลุ่มหลงในวัตถุ อบายมุขมากขึ้น

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 1) กล่าวว่า เรื่องการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมจึงได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาด้านคุณธรรมและจริยธรรม ไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรการศึกษาทุกฉบับ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2544 : 20) ได้กำหนดคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับวัย ซึ่งในมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ 6 ประการ คือ

1. ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ
2. ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต
3. ผู้เรียนมีความกตัญญู กตเวทิตะ
4. ผู้เรียนมีเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว
5. ผู้เรียนมีความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
6. ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

วิจิตร ศรีสอาน (2550 : 2) กล่าวว่า หากนำคุณธรรมจริยธรรมไปทำเป็น วิชาจริยธรรมก็จะไม่เกิด เพราะจริยธรรมไม่ใช่วิชา ท่านอาจารย์พุทธทาสจะย้ำว่า การเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด คือการปฏิบัติและการได้ผลจากการปฏิบัติที่เรียกว่าปฏิเวธ คือผลจากการปฏิบัติ และยังได้กล่าวตอนหนึ่งในการประชุมและปาฐกถาพิเศษ เรื่อง พลังเยาวชนเพื่อสร้างคุณธรรม ว่าโรงเรียนแต่ละแห่งต้องสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนที่เน้นคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจเพื่อให้ได้เด็กที่มีความรู้ อยู่ดีมีความสุข ดังนั้น การศึกษาจึงต้องมุ่งเสริมสร้างและปลูกฝังความรู้และความเข้าใจ ตลอดจนความซาบซึ้งในวัฒนธรรมและอารยธรรมของตนอย่างแน่นแฟ้นด้วย หากคุณค่าทางจริยธรรมของคนในชาติเสียไปก็หมายถึง การขาดองค์ประกอบที่สำคัญในความเป็นชาติ คุณสมบัติสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะต้องเน้นเป็นพิเศษคือการรู้จักทำงานร่วมกับคนอื่น การทำงานร่วมกับคนอื่นนั้นย่อมจะเรียกร่องคุณสมบัติอย่างอื่นตามมา เช่น การรู้จักเสียสละ

ไม่เอาโรคเอาเปรียบผู้อื่น รู้จักการผ่อนหนักผ่อนเบา และรู้สึกละเอียดอ่อนต่อการหลีกเลี่ยงจากหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมา ความจริงนั้น เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าในสภาพแห่งสังคมปัจจุบัน การร่วมมือกันทำงานเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้โรงเรียนจำเป็นจะต้องหาวิธีปลูกฝังความสามารถในเรื่องนี้ให้เป็นผลสำเร็จด้วย ความยึดมั่นในความรักชาติ ความรู้สึกในเรื่องชาตินิยม ยึดมั่นในอุดมการณ์แห่งชาติ และมีความจงรักภักดีต่อองค์พระมหากษัตริย์ ทั้งนี้เราย่อมประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าความอยู่รอดของประเทศชาติและความรุ่งเรืองของชาติ ย่อมขึ้นอยู่กับอุดมการณ์ที่ประชาชนมีต่อชาติ หากประชาชนมีความรักชาติและมีความรู้สึกเรื่องชาตินิยมเป็นอย่างดีแล้วก็เป็นที่น่าใจได้ว่าเราจะมีภูมิป้องกันการกระทำในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะเป็นการบ่อนทำลายชาติ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของคุณธรรม เป็น คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ทำให้คนต่างไปจากสัตว์จำแนกได้ 3 ส่วนคือ ความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมา ซึ่งคุณธรรมเป็นรากฐานอันสำคัญแห่งความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคง และความสงบสุขของปัจเจกชน สังคมและประเทศชาติ เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาบ้านเมือง ต้องพัฒนาจิตใจคนก่อน หรืออย่างน้อยก็ให้พร้อมๆ ไปด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วิชาการอื่นๆ จริยธรรม มิได้หมายถึง การถือศีล กินเพล เข้าวัดฟังธรรม จำศีลภาวนา โดยไม่ช่วยเหลือทำประโยชน์ให้แก่สังคม แต่จริยธรรมหมายถึงความประพฤติ การกระทำ และความคิดที่ถูกต้องเหมาะสมการทำหน้าที่ของตนการทุจริต คดโกง การเบียดเบียนกันในรูปแบบต่างๆ อันเป็นเหตุให้สังคมเสื่อมโทรม มีสาเหตุมาจากการขาดจริยธรรมของคนในสังคม และจริยธรรมสอนให้เราเลิกดูหมิ่นกดขี่คนจน ให้เอาใจใส่ดูแลเอื้ออาทรต่อผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นบุพการีของชาติ

3. องค์ประกอบคุณธรรม

คุณธรรมถือว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนควรมี เพราะคุณธรรมเป็นคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ทำให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณธรรมไว้หลายทัศนะ ดังนี้

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) (2540 : 14) ได้กล่าวไว้ว่า คุณธรรมเป็นคุณภาพของจิตใจ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

เมตตา คือ ความรักปรารถนาดี เป็นมิตร อยากให้ผู้อื่นมีความสุข

กรุณา คือ ความสงสารอยากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์

มุกิตตา คือ ความพลอยยินดี พร้อมทั้งจะส่งเสริมสนับสนุนผู้ที่ประสบความสำเร็จ

ให้มีความสุข หรือก้าวหน้าในสิ่งที่ดีงาม

อุเบกขา คือ การวางตัววางใจเป็นกลาง เพื่อรักษาธรรม เมื่อผู้อื่นจะต้อง
รับผิดชอบต่อการกระทำของเขาตามเหตุและผล

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551 : 10) กระทรวงศึกษาธิการประกาศ
นโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้างคุณลักษณะที่
คุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาค้น
ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว
ชุมชน สถาบัน ศาสนา และสถาบัน การศึกษา โดยมีจุดเน้น เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี
มีความรู้ และอยู่ดีมีสุขดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนดังกล่าวมีความชัดเจน เกิดประสิทธิภาพ
สูงสุด และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม “คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ”
ที่ควรเร่งปลูกฝังประกอบด้วย

1. ความขยัน คือ ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การทำงานอย่างต่อเนื่อง
สม่ำเสมอ อุตุน ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับการใช้สติปัญญาแก้ปัญหาเกิดผลสำเร็จ
ผู้ที่มีความขยัน คือ ผู้ที่ตั้งใจทำอย่างจริงจังต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควร เป็นคนสู้งาน มีความ
พยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักงานที่ทำตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง
2. ความประหยัด คือ การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของแต่พอควร
พอประมาณ ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ผู้ที่มีความประหยัด คือ ผู้ที่ดำเนิน
ชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้คิดก่อนซื้อ เก็บออม ใช้
ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของตนเองอยู่เสมอ
3. ความซื่อสัตย์ คือ ประพฤติตรงไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ
ปลอดจากความรู้สึก ลำเอียงหรืออคติ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อหน้า
ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา ไม่ใช่ เล่ห์กล คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้หน้าที่ของตนเองและ
ปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง
4. ความมีวินัย คือ การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ ซึ่ง
มีทั้งวินัย ในตนเองและวินัยต่อสังคม ผู้มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของ
สถานศึกษา สถาบัน/องค์กร/ สังคมและประเทศ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและ
ตั้งใจ
5. ความสะอาด คือ ปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม
ความผ่องใส เป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น ผู้ที่มีความสะอาด คือ ผู้รักษา

ร่างกาย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามสุขลักษณะ ผักผ่อนจิตใจมิให้ขุ่นมัว จึงมีความแจ่มใส อยู่เสมอ

6. ความสุภาพ สุภาพ คือ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ ผู้ที่มีความสุภาพ คือ ผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว รุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง แต่ในเวลาเดียวกันยังคงมีความมั่นใจในตนเอง เป็นผู้มีการยาท วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

7. ความสามัคคี คือ ความพร้อมเพียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกัน ปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ เกิดงานการอย่างสร้างสรรค์ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ ความกลมเกลียวกันในลักษณะเช่นนี้ เรียกอีกอย่างว่า “ความสมานฉันท์” ผู้ที่มีความสามัคคี คือ ผู้ที่เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตน ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลังช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อให้การงาน สำเร็จลุล่วง แก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้ เป็นผู้มีความเห็นอกเห็นใจ ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทาง วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ

8. ความมีน้ำใจ คือ ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็นความสุขของผู้อื่น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน ผู้ที่มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เลียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกายสติปัญญา ลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการตามกระทรวงศึกษาธิการก็มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประสงค์อยู่ 8 ข้อ ประกอบด้วย มีความรักชาติศาสน์กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ โดยทั้งหมดได้บรรจุไว้ในหลักสูตรอยู่แล้วตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 7) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Desired Characteristics) หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551 : 71) ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการและ ตัวชี้วัดดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็น พลเมืองดีของชาติ ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธายึดมั่นในศาสนาและเคารพเทิดทูน สถาบันพระมหากษัตริย์

ผู้ที่รักชาติศาสน์กษัตริย์ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดี ของชาติ มีความสามัคคี โปร่งคอง ภูมิใจเชิดชูความเป็นชาติไทยปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ ตนนับถือและแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ตัวชี้วัด

- 1.1 เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ
- 1.2 ชำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย
- 1.3 ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตนตามหลักศาสนา
- 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

2. ซื่อสัตย์สุจริต

ซื่อสัตย์ สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความ ถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ

ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต คือ ผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริง ทั้งทาง กาย วาจา ใจ และยึดหลักความจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัว ต่อการกระทำผิด

ตัวชี้วัด

- 2.1 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งกาย และวาจา ใจ
- 2.2 ประพฤติตรงตามเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้ง กาย วาจา ใจ

3. มีวินัย

มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม

ผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัว โรงเรียนและสังคมเป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตัวชี้วัด

3.1 ประพฤติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว
โรงเรียน และสังคม

4. ใฝ่เรียนรู้

ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตัวชี้วัด

4.1 ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. อยู่อย่างพอเพียง

อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้ที่อยู่อย่างพอเพียง คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยง และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัด

5.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม

5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

6. มุ่งมั่นในการทำงาน

มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและ
รับผิดชอบในการทำหน้าที่ การงานด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตาม
เป้าหมาย

ผู้มุ่งมั่นในการทำงาน คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจปฏิบัติ
หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ ในการปฏิบัติ
กิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความ
ภาคภูมิใจในผลงาน

ตัวชี้วัด

6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน

6.2 ทำงานด้วยเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย

7. รักความเป็นไทย

รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็น
คุณค่า ร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม
ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

ผู้ที่รักความเป็นไทย คือ ผู้ที่มีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วน
ร่วมในการอนุรักษ์สืบทอดเผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และ
วัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูกตเวที ใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม

ตัวชี้วัด

7.1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทยและมี
ความกตัญญูกตเวที

7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

7.3 อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

8. มีจิตสาธารณะ

มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ
กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

ผู้ที่มีจิตสาธารณะ คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปัน
ความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสา

ช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้วยร่างกายสติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ตัวชี้วัด

8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม

สรุปได้ว่าคุณธรรมเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน สามารถลดปัญหา ที่จะเกิดขึ้นแก่บุคคล สังคม และประเทศชาติได้ เมื่อทุกคนประพฤติปฏิบัติตนดีแล้ว สังคมมีแต่ความสงบ และประเทศชาติก็จะเจริญรุ่งเรือง การจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักสำคัญคือ ให้ความรู้คู่คุณธรรม สังคมไทยจึงจะมีสมาชิกของสังคมที่เป็นทั้งคนเก่งและคนดี และมีความสุข โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับเป็นสิ่งสำคัญในสังคมจะนำความสุขสงบและความเจริญก้าวหน้ามาสู่สังคมนั้นๆ และเพื่อสร้างคุณธรรมในเยาวชนโดยเน้นคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ เพื่อให้ได้เด็กดีมีความรู้ อยู่ดีมีความสุข ดังนั้นในการศึกษาจึงต้องมุ่งเสริมสร้างและปลูกฝังความรู้และความเข้าใจในวัฒนธรรมและอารยธรรมของตนอย่างแน่นแฟ้นด้วย เพราะ เมื่อคนในสังคมมีจริยธรรม จิตใจก็ย่อมสูงส่ง มีความสะอาด และสว่างในจิตใจ จะทำการงานใดก็ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน ไม่ก่อให้เกิดทุกข์แก่ตนเองและผู้อื่น เป็นบุคคลมีคุณค่ามีประโยชน์ และสร้างสรรค์คุณงามความดี อันเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสะอาด ความสุภาพ ความสามัคคี และความมีน้ำใจ เพื่อใช้วิเคราะห์เนื้อหาทางคุณธรรมที่สอดแทรกในนิตยสารบันเทิงเด็ก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในลักษณะของการสำรวจจัดหมวดหมู่เนื้อหา และการวิเคราะห์ของข้อมูลข่าวสารหรือ สื่อต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์คุณธรรม และการวิจัยเกี่ยวกับนิตยสารบันเทิง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ชัยณรงค์ จารุพงศ์พัฒนา (2550 : 174-175) ศึกษาการวิเคราะห์เนื้อหาด้านสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 4 ในสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาด้านสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 4 ในสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนสังคมจำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัย ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละและแบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละและดัชนีความสอดคล้อง ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่ปรากฏในสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน จำนวน 31 เล่ม มีประเด็นที่สอดคล้อง ดังนี้คือ สาระประวัติศาสตร์ 245 ประเด็น สาระภูมิศาสตร์ 173 ประเด็น สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต 42 ประเด็น สาระศาสนา ศิลปะและ จริยธรรม 35 ประเด็น สาระเศรษฐศาสตร์ 29 ประเด็นตามลำดับ ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ จำแนกเป็นรายเล่ม ปรากฏผลว่าเล่ม 18 ร้อยละ 58.33 เล่ม 16 เล่ม 26 เล่ม 28 ร้อยละ 50 และผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเนื้อหา สารานุกรมมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 แสดงว่าสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนในช่วงชั้นที่ 4 ได้

ชัยชนม์ ชัยนภัทร (2553 : 110-113) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับอิสลามใน นิตยสารนิตยสารวาไรตี้ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา เกี่ยวกับอิสลามที่นำเสนอในนิตยสารนิตยสารวาไรตี้ 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของนิตยสาร นิตยสารวาไรตี้ ที่มีต่อผู้อ่าน สิ่งที่ผู้อ่านคาดหวัง 3) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลกรณีศึกษาเกี่ยวกับอิสลามในนิตยสารนิตยสารวาไรตี้ โดยวิเคราะห์เนื้อหานิตยสารนิตยสารวาไรตี้ ที่ตีพิมพ์ในเดือนมีนาคม 2548 – เมษายน 2552 ทำการสำรวจความคิดเห็นผู้อ่านที่เป็นมุสลิม จำนวน 150 คน เพื่อทราบถึงพฤติกรรมการอ่าน ความต้องการด้านเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ อิทธิพลของนิตยสารที่มีต่อผู้อ่าน และทำการสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสารผลการศึกษาพบว่า เนื้อหาเกี่ยวกับอิสลามที่นำเสนอมาก 3 อันดับแรก คือ 1) สังคมและวัฒนธรรมมุสลิมอิสลาม 2) ความสัมพันธ์ของอิสลามกับต่างศาสนา และ 3) ชีวิตที่กลมใสรศรัทธาในอิสลาม โดยมีแบบ

การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับอิสลามที่นำเสนอมาก 3 อันดับแรกคือ 1) ข่าวสาร ความเคลื่อนไหว 2) วิเคราะห์ วิจารณ์ 3) plugged สำนักในส่วนการสำรวจความต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับอิสลาม พบว่าผู้อ่านมีความต้องการเนื้อหาในด้านในระดับมาก คือ 1) สังคมและวัฒนธรรมมุสลิม อิสลาม 2) พระคัมภีร์ หนังสือเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม และ 3) หลักคำสอนข้อกำหนด ข้อบังคับ และการปฏิบัติของมุสลิมในหัวข้อหลักปฏิบัติ หลักศรัทธา ในส่วนอิทธิพลของนิตยสารนิตยสารวาไรตี้ที่มีต่อผู้อ่านพบว่ามีอิทธิพลต่อผู้อ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ คือ

- 1) อิทธิพลต่อความเชื่อ โดยเฉพาะมีความภูมิใจในความเป็นมุสลิมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 2) อิทธิพลต่อการเป็นศาสนิกชนที่ดี โดยเฉพาะสามารถปฏิบัติตามหลักของศาสนาอิสลามได้อย่างถูกต้องอยู่ในระดับมาก และ 3) อิทธิพลด้านภาษา คือ เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ คำเฉพาะเกี่ยวกับอิสลามอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยสรุปได้ว่านิตยสารนิตยสารวาไรตี้ เป็นสื่อนิตยสารที่สามารถสื่อต่อกลุ่มผู้อ่านได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และสามารถส่งเสริมและมีอิทธิพลต่อผู้อ่านให้ปฏิบัติตนและมีความรู้เกี่ยวกับอิสลามได้อย่างมีประสิทธิภาพผลที่ได้จากการจัดทำฐานข้อมูลพรรณานี้ค้นบทความ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงพรรณานี้ค้นบทความเกี่ยวกับอิสลาม ในนิตยสารนิตยสารวาไรตี้ จำนวน 941 บทความ ตั้งแต่ฉบับที่ 51 เดือนมีนาคม 2548 – ฉบับที่ 100 เดือนเมษายน 2552 ฐานข้อมูลสามารถสืบค้นได้จากการกำหนดคำค้นชื่อผู้แต่ง ประเภท เนื้อหา และสามารถจำกัดการค้นจากปี พ.ศ. และรูปปกนิตยสาร ในการค้นหาบทความของกลุ่มทดสอบพบว่า มีความพึงพอใจในการสืบค้นในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจในระดับมากในการแสดงผล การเข้าใช้ และการออกแบบ

ปีนองงค์ มโนรา (2553 : 87-90) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาและกลวิธีการ นำเสนอวัฒนธรรมเกาหลีที่ปรากฏในนิตยสารแนวเอเชียตะวันออกในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาประเภทของรูปแบบการนำเสนอวัฒนธรรมเกาหลี ในนิตยสารแนวเอเชียตะวันออก 2) เพื่อศึกษาประเภทของเนื้อหาการนำเสนอวัฒนธรรมเกาหลี ในนิตยสารแนวเอเชียตะวันออก โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในนิตยสาร Asta mag นิตยสาร The Boy Kimchi และนิตยสาร Seoul Star ซึ่งเป็นนิตยสารที่นำเสนอวัฒนธรรมเกาหลี ทั้งเล่ม และวางจำหน่ายเป็นรายเดือน โดยศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคม 2551 ถึงเดือนธันวาคม 2551 รวมทั้งหมด 36 ฉบับ เครื่องมือที่ใช้ ตารางลงรหัส (Coding Sheet) โดยแบ่งลักษณะของรูปแบบและเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลรวมจากจำนวนหน้าของนิตยสารทั้ง 3 ฉบับ ได้แก่ Asta mag ,The Boy Kimchi และSeoul Star จะนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบสารคดีมากที่สุด รองลงมาคือรูปแบบบทสัมภาษณ์ อันดับที่สามคือรูปแบบบทความ อันดับที่ดีที่สุดคือรูปแบบ

ภาพประกอบคำบรรยาย อันดับห้า คือรูปแบบข่าว และรูปแบบอื่นๆ อันดับหก คือ รูปแบบโฆษณา และอันดับสุดท้ายคือรูปแบบเรื่องสั้น 2. ผลรวมจากจำนวนหน้าของนิตยสาร Asta mag ,The Boy Kimchi และSeoul Star จะนำเสนอเนื้อหาในด้านนักร้องนักแสดงมากที่สุด รองลงมาคือด้านแฟชั่นและความงามอันดับสามคือ ด้านละครภาพยนตร์ อันดับที่ดี คือ ด้านปกฉีกและอื่นๆ อันดับห้า คือด้าน โฆษณาประชาสัมพันธ์ อันดับหก คือด้านรายการโทรทัศน์ อันดับเจ็ดคือด้านเพลงและดนตรี อันดับแปดคือด้านภาษา อันดับเก้า คือด้านการท่องเที่ยว อันดับสิบ คือด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมและอันดับสุดท้ายคือด้านอาหาร โดยกลวิธีนิตยสารทั้ง 3 ฉบับใช้ในการนำเสนอวัฒนธรรมเกาหลี คืออาศัยอุตสาหกรรมบันเทิงต่างๆ เป็นสื่อในการเผยแพร่ในนิตยสาร ไม่ว่าจะเป็นละคร ภาพยนตร์ เพลง เป็นต้น โดยมีนักร้องและนักแสดงเป็นทูตทางวัฒนธรรม เหตุผลเพราะสื่อบันเทิงต่างๆนั้นสามารถเข้าถึงผู้รับสารได้โดยง่าย รู้สึกผ่อนคลายและเต็มใจเปิดรับ และสื่อบันเทิงเหล่านี้ยังสามารถต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมอื่นๆได้ โดยสิ่งที่ประเทศเกาหลีต้องการไม่เพียงแต่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของคนในประเทศต่างๆ หรือเปลี่ยนทัศนคติให้ประเทศต่างๆมองประเทศเกาหลีในภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น แล้วยังเปลี่ยนวิถีชีวิตให้เหมือนคนเกาหลี อีกนัยหนึ่ง คือกาบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ รวมถึงสินค้าต่างๆที่ผลิตในประเทศเกาหลีด้วย

ศรีรัฐ ภัคศิรินชิต (2554 : 78-84) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาของนิตยสารด้านสุขภาพไทย การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบต่าง ๆ ของเนื้อหาข้อมูลในนิตยสารสุขภาพ ของไทย เพื่อศึกษาความรู้ด้านสุขภาพในนิตยสารสุขภาพของไทย เพื่อวิเคราะห์รูปแบบโฆษณาต่าง ๆ ในนิตยสารสุขภาพของไทย และเพื่อศึกษาแนวโน้มเนื้อหาบทความในนิตยสารสุขภาพของไทย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิตยสารสุขภาพไทย โดยกลุ่มตัวอย่างที่เลือกศึกษา คือ นิตยสาร 4 ชื่อฉบับ ได้แก่ Men's Health Women's Health ชีวิต และ Health Today ชื่อฉบับละ 4 ฉบับ รวม 16 ฉบับ ที่ออกจำหน่ายในช่วงเวลา มกราคม ถึง เมษายน 2555 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมีการจำแนกการวิเคราะห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) นิตยสารสุขภาพของไทยที่มีเนื้อหาด้านสุขภาพมากที่สุด คือ นิตยสาร Health Today รองลงมา คือ ชีวิต Men's Health และ Women's Health ตามลำดับ 2) รูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาสุขภาพของนิตยสารสุขภาพของไทย พบว่าส่วนใหญ่นำเสนอเนื้อหา เกี่ยวกับสุขภาพในรูปแบบของบทความ 3) ความรู้ด้านสุขภาพในนิตยสารสุขภาพของไทย พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ด้านสุขภาพประเภทส่งเสริม / เสริมสร้าง

ในปริมาณความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูตามลำดับ 4) รูปแบบโฆษณาในนิตยสารสุขภาพของไทย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นโฆษณารูปแบบสินค้าและบริการทั่วไป รองลงมา คือ รูปแบบสินค้าหรือบริการเกี่ยวกับการป้องกันโรคหรือส่งเสริมสุขภาพ และรูปแบบสินค้าหรือบริการ เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพ ตามลำดับ 5) เนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในบทความของนิตยสารสุขภาพของไทย พบว่ามักเน้นในเรื่องของการออกกำลังกายมากที่สุด รองลงมา คือการบริโภคอาหาร ผัก ผลไม้ และเครื่องดื่ມเพื่อสุขภาพ ในส่วนของโรคที่มีเนื้อหา และ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริม/เสริมสร้างป้องกัน รักษา และฟื้นฟู ส่วนใหญ่จะนำเสนอเกี่ยวกับโรคมะเร็งมากที่สุด รองลงมา คือโรคเกี่ยวกับสมอง หัวใจ

ดวงพร ตรงตรง (2556 : 71-73) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยด้านเนื้อหาของนิตยสารไนลอน ไทยแลนด์ (Nylon Thailand) ที่มีต่อการสร้างอัตลักษณ์ ของวัยรุ่นไทยร่วมสมัย การศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยด้านเนื้อหาของนิตยสารไนลอน ไทยแลนด์ (Nylon Thailand) ที่มีต่อการสร้างอัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทยร่วมสมัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การวิเคราะห์ปัจจัยด้านเนื้อหาของนิตยสารไนลอน ไทยแลนด์ ที่มีต่อการสร้างอัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทยร่วมสมัย 2) เพื่อศึกษาทัศนคติของวัยรุ่นไทยร่วมสมัยในการเลือกบริโภคสื่อ นิตยสารไนลอน ไทยแลนด์กับการสร้างอัตลักษณ์ใหม่ 3) เพื่อศึกษาบทบาทของนิตยสารไนลอน ไทยแลนด์ ที่มีผลต่อวัยรุ่นไทยร่วมสมัยในการไปประยุกต์ใช้และผสมผสานให้เข้ากับอัตลักษณ์ในการดำเนินชีวิต ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเลือกใช้รูปแบบของคำถามเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) ผู้รับสารเป็นกลุ่มวัยรุ่นหญิงไทย อายุ 18-30 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เปิดรับสื่อ นิตยสารไนลอน ไทยแลนด์ (Nylon Thailand) เป็นประจำ โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมาย ในการตอบแบบสอบถามเป็น 3 ช่วงอายุ ได้แก่ 1. ช่วงอายุ 18-21 ปี จำนวน 10 คน 2. ช่วงอายุ 22-25 ปี จำนวน 10 คน และ 3. ช่วงอายุ 26-30 ปี จำนวน 10 คน รวมกลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า นิตยสารไนลอน ไทยแลนด์ (Nylon Thailand) ได้มีบทบาทในการเลือกดึงคุณสมบัติบางสิ่งบางอย่างของวัยรุ่น ซึ่งเป็นการสร้างภาพตัวแทนลักษณะแนวทางในการดำเนินชีวิตแบบที่สื่อเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมและเป็นต้นแบบที่ดีให้กับวัยรุ่นได้ ซึ่งวัยรุ่นที่ต้องการค้นหาอัตลักษณ์หรือต้องการต้นแบบเพื่อสร้างอัตลักษณ์ของตนเองให้มั่นคง เพื่อจะมองหาสิ่งที่สังคมคาดหวังคือ ภาพที่ผู้อ่านมองตัวเราผสมผสานกับต้นแบบที่สื่อนำเสนอมาประยุกต์ปรับใช้ในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง แต่ถ้าในกรณีที่ผู้รับสาร ไม่ได้มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับเนื้อหา

ของนิตยสารเลยวัยรุ่นก็จะไม่ต่อต้าน หากแต่จะต่อรองกับสิ่งที่สื่อเสนอให้ วัยรุ่นจะไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่สื่อกำหนดแต่จะเลือกผสมผสานตัวตนกับกิจกรรมหรือแนวคิดใหม่ที่พบในสื่อนิตยสารนั่นเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

Joram, Elana (Joram, Elana.1994 : 346-350) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาทางคณิตศาสตร์ในนิตยสารบันเทิงเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาทางคณิตศาสตร์ในนิตยสารบันเทิงเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ กลุ่มเป้าหมาย คือ หนังสือที่มียอดพิมพ์สูงสุดในนิตยสารแต่ละประเภท ประเภทละ 7 ฉบับ รวม 21 ฉบับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ตารางลงรหัส (Coding Sheet) โดยแบ่งลักษณะของรูปแบบและเนื้อหาจำนวนตัวเลขในนิตยสารที่สอดแทรกในนิตยสารสำหรับเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าแนวคิด ที่ปรากฏในสื่อ นิตยสาร 7 อันดับแต่ละช่วงวัย เช่น เศษส่วนร้อยละและค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่าพบเนื้อหาทางด้านคณิตศาสตร์ที่พบมากที่สุดมีในนิตยสารผู้ใหญ่ สำหรับนิตยสารเด็กและวัยรุ่น มีข้อความที่เป็นเนื้อหาทางด้านคณิตศาสตร์ปรากฏอยู่น้อยมาก

Khosrow Bagheri Noaparasta & Mohammad Reza Sharafi Jam (2011 : 5-9) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือคณิตศาสตร์ของโรงเรียนในอิหร่านตามหลักการและองค์ประกอบของเนื้อหาทางคณิตศาสตร์ วัตถุประสงค์ในการทำวิจัย เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาทางคณิตศาสตร์ในหนังสือเรียนคณิตศาสตร์กลุ่มเป้าหมาย คือหนังสือเรียนคณิตศาสตร์ของโรงเรียนในอิหร่านจำนวน 5 เล่ม รวม 22 บท เครื่องมือที่ใช้ ตารางลงรหัส (Coding Sheet) โดยแบ่งลักษณะของรูปแบบของเนื้อหาทางคณิตศาสตร์ ผลการศึกษพบว่าเนื้อหาทางคณิตศาสตร์สร้างการเชื่อมโยงความคิดระหว่างความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้ได้รับการเรียนรู้ ในการสร้างโครงสร้างใหม่ ได้รับการยืนยันในระดับ 30% เพียงคนเดียว ที่เกิดการเชื่อมโยงความคิด ได้รับการยืนยันในระดับ 50% และ 70% ซึ่งให้เห็นว่าองค์ประกอบของเนื้อหาทางคณิตศาสตร์ที่สร้างการเชื่อมโยงความคิดระหว่างความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้ได้รับการเรียนรู้ ในการสร้างโครงสร้างใหม่

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหาคณิตศาสตร์ นิตยสารข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการวิเคราะห์เนื้อหาในสารต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยได้รับประโยชน์จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ วิธีการวิเคราะห์ รูปแบบการวิเคราะห์ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับอิสลาม

การวิเคราะห์เนื้อหาในนิยายสาร หนังสือ และบทความ ซึ่งผู้วิจัยจะใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นและเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลต่อไป

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์คุณธรรม

อนุชิต จิตนุกูล (2550 : 96-101) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์คุณธรรมจากนิทานชาดก ฉบับกรมวิชาการ จำนวน 23 เรื่อง ซึ่งวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์คุณธรรมจากนิทานชาดก ฉบับกรมวิชาการ ใน 2 ประเด็น คือ คุณธรรมสำหรับตนเองและคุณธรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น ผลการวิจัยพบว่า 1) นิทานชาดก ฉบับกรมวิชาการ เป็นนิทานที่อ่านง่ายและสนุกไม่มีคำศัพท์ยาก เพราะได้มีการเรียบเรียงให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก อาจกล่าวได้ว่าในนิทานชาดกเกือบทุกเรื่องจะปรากฏคุณธรรมต่าง ๆ สอดแทรกอยู่เหมาะสำหรับเป็นหนังสือวรรณคดีที่เสนอให้เลือกเรียนหรือจัดทำเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านของเด็ก เมื่อเด็กได้อ่านแล้วอาจจะเกิดความประทับใจ จดจำและนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตได้ 2) ผู้วิจัยพบว่าคุณธรรมที่ปรากฏในนิทานชาดก ฉบับกรมวิชาการ เป็นคุณธรรมที่ครูสามารถนำไปสอดแทรกในเนื้อหาของบทเรียนอื่น ๆ ได้ โดยปลูกฝัง หรือส่งเสริมให้เด็กมีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิต ซึ่งจะเป็รรากฐานที่แข็งแกร่งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมตลอดจนประเทศชาติ ซึ่งต้องอาศัยเวลา เนื่องจากคุณธรรมเป็นคุณงามความดีที่เกิดขึ้นในจิตใจของคน ไม่สามารถวัดเป็นระยะทางหรือชั่งเป็นน้ำหนักได้ การที่เด็กมีคุณธรรมต้องค่อย ๆ ฝึกและควรสอนให้เด็ก ๆ ได้รู้และเข้าใจในหลักของคุณธรรมก่อน 3) คุณธรรมสำหรับตนเองที่ปรากฏในนิทานชาดก ฉบับกรมวิชาการ คือ ความรอบคอบ ความสุขุม ความกล้าหาญ ความเพียร ความซื่อสัตย์ ความละเอียดรอบาป ความอดกลั้นและความอดทน 4) คุณธรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่นที่ปรากฏในนิทานชาดก ฉบับกรมวิชาการ มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ความเมตตา ความกรุณา ความเอื้อเฟื้อ ความสามัคคี ความเสียสละ ความจงรักภักดี ความกตัญญูและความกตเวทิตา 5) จากการศึกษาค้นคุณธรรมจากนิทานชาดก ฉบับกรมวิชาการ ผู้วิจัยพบว่า เนื้อเรื่องในนิทานเหตุการณ์เดียวสามารถเกิดได้มากกว่าหนึ่งคุณธรรม เช่น เรื่องกวางป่าสามพี่น้อง เหตุการณ์ที่พระอนันตออกขวงหน้าช้างนาพาคิริไว้เพื่อไม่ให้ทำร้ายพระพุทธรเจ้า เป็นทั้งความกล้าหาญและความเสียสละ เหตุการณ์ที่กวางหัวหน้าฝูงติดบ่วงของนายพรานแล้วไม่แสดงอาการตกใจ อาการเจ็บปวดจากเชือกหนังบาด มีคุณธรรม ความเมตตา ความกล้าหาญ ความอดทน ความอดกลั้น และเหตุการณ์ที่นายพรานปล่อยกวางหัวหน้าฝูงไป เป็นคุณธรรม ความเมตตา ความกรุณา และความเสียสละ รวมถึงความละเอียดรอบาปที่ได้ทำให้กวางได้รับบาดเจ็บ เป็นต้น 6) จากการศึกษาค้นคุณธรรมจากนิทานชาดก ฉบับกรมวิชาการนี้ผู้วิจัย พบว่า

มีนิทานเรื่องผู้ปรารถนาดีด้วยความโง่ เป็นการสอนคุณธรรมด้านความรอบคอบ ซึ่งให้แง่คิดว่าการทำอะไร โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์มักเกิดความเสียหายแต่ไม่ปรากฏพฤติกรรมของตัวละครที่แสดงคุณธรรมออกมาโดยการประพฤติปฏิบัติและเป็นที่ยอมรับของสังคมว่าเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

นางลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ (2551: 194-201) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรม จริยธรรมของคนไทย (รายงานการวิจัยเรื่องที่ 3 ใน 4 ของชุดโครงการการวิจัย เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม : การพัฒนา และพัฒนาการ) เพื่อศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรมของคนไทย รายไตรมาส ตามตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม 2) เพื่อศึกษาพัฒนาการ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระยะยาวของระดับคุณธรรม จริยธรรมของคนไทย ตามตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม 3) เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของคนไทย 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 15 กลุ่ม เป็นการ กำหนดขึ้นตามผลการสำรวจกลุ่ม อาชีพที่ควรตระหนัก และปฏิบัติ ตนให้อยู่ในกรอบคุณธรรม จริยธรรม มากที่สุด จากกลุ่มตัวอย่าง 588 คน ในโครงการที่ 1 การสำรวจ และ สังเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งกำหนดกลุ่มอาชีพไว้ 13 กลุ่ม อาชีพ โดยเพิ่มเติมอีก 2 กลุ่มอาชีพ คือกลุ่มเกษตรกร และกลุ่มคนว่างงาน ดังนี้ กรรมการ/ผู้ใช้แรงงาน/ลูกจ้าง ครู/ อาจารย์ ทนาย/อัยการ/ผู้พิพากษา/ พศดี นักการเมือง/ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทหาร/ตำรวจ นักธุรกิจ/พ่อค้า แม่ค้า นักบัญชี นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา พระสงฆ์/นักบวช/ผู้นำศาสนา นักวิจัย สื่อมวลชนแพทย์/เภสัชกร/พยาบาล วิศวกร/สถาปนิก เกษตรกร และคนว่าง งาน 2) ตัวบ่งชี้คัดสรรในการวิจัยโครงการที่ 3 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงคุณธรรม จริยธรรมของคนไทย มี 7 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีสติสัมปชัญญะ ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความขยัน หมั่นเพียร ความมีวินัย และความอดทน ตัวบ่งชี้ 5 ตัวแรกเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่ควร เฝ้าระวัง ซึ่งได้มาจากผลการวิจัยโครงการที่ 1 การสำรวจ และสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ คุณธรรม จริยธรรม ตัวบ่งชี้ 2 ตัวบ่งชี้หลัง ได้จากข้อเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิ สาเหตุ ที่กำหนดตัวบ่งชี้เพียง 7 ตัวบ่งชี้จาก 14 ตัวบ่งชี้ สืบเนื่องจากในโครงการที่ 2 เป็น การคัดสรรเฉพาะตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมที่มีความสำคัญ และจำเป็นเพื่อ ขอบเขตการวิจัย ความเหมาะสมกับเวลา และความเป็นไป ได้ในการดำเนินการวิจัย เพื่อติดตามการ เปลี่ยนแปลงตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม เป็นรายไตรมาส 3) การวัดตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม ใช้ ข้อมูลจากสถิติตัวเลขที่มีการรวบรวมจาก หน่วยงานมาประกอบกับข้อมูลที่ได้จาก แบบวัดที่พัฒนาขึ้นตามโครงการที่ 1 การ สำรวจ และสังเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม และแบบวัดที่พัฒนาขึ้นตาม โครงการที่ 2 การวิจัย และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

โดยมีการสร้างข้อคำถามเพิ่มเติม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูล และแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 15 กลุ่มสาขาวิชาชีพ และวัดระดับคุณธรรม จริยธรรมที่ ควรเฝ้าระวัง 5 ช่วงเวลา คือช่วงเดือน สิงหาคม พฤศจิกายน 2549 กุมภาพันธ์ พฤษภาคม และสิงหาคม 2550 1) ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรมของ คนไทยรายไตรมาส พบว่าค่าเฉลี่ยระดับคุณธรรม จริยธรรม ทั้ง 7 ตัวบ่งชี้ ในการวัดครั้งแรก เดือนพฤศจิกายน 2549 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.569-2.012 อันเป็นคุณธรรม จริยธรรมระดับดีพอใช้ และมีการเปลี่ยนแปลงระดับคุณธรรม จริยธรรม โดยในการวัดครั้ง สุดท้ายเดือนสิงหาคม 2550 มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.240-3.804 อันเป็นคุณธรรม จริยธรรม ระดับ ดี ถึงดีมาก ทุกตัวบ่งชี้ 2) ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาพัฒนาการ และแนวโน้มการ เปลี่ยนแปลง ของคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง พบว่า ค่าเฉลี่ยคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ระหว่างการวัดทั้ง 5 ครั้ง ผลการ วิเคราะห์ มีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นเป็นเส้นตรง ผลการวิเคราะห์ โมเดล โคนิงพัฒนาการแบบมีตัวแปรแฝงเพื่อศึกษาพัฒนา การ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรม จริยธรรมที่ควร เฝ้าระวังของคนไทย ตามตัวบ่งชี้ ทั้ง 7 ตัวบ่งชี้ พบว่าอัตรา พัฒนาการ 4 ช่วงเวลา มีค่าระหว่าง 0.250-0.448, 0.500- 0.812, 0.750- 1.174 และ 1.000-1.412 ตามลำดับ สรุป ได้ว่าลักษณะการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นช่วงละ ประมาณ 0.320-0.500 คิดเป็นร้อยละ 8.00-12.00 แสดงถึงลักษณะ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของ คุณธรรม จริยธรรม ที่ควรเฝ้า ระวัง ทั้ง 7 ตัวมีแนวโน้มเป็นเส้นตรง และเมื่อพิจารณา ตามกลุ่ม อาชีพ พบว่ากลุ่มที่มีระดับการเริ่มต้นสูง และมี อัตราพัฒนาการสูงสุดคือกลุ่มพระสงฆ์/ นักบวช/ผู้นำทาง ศาสนา รองลงมาก็คือกลุ่มทหาร/ตำรวจ แพทย์/เภสัชกร/ พยาบาล ทนาย/ อัยการ/พศติ/ผู้พิพากษา นักบัญชี/ผู้ตรวจ บัญชี ครู/อาจารย์ วิศวกร/สถาปนิก ส่วนกลุ่มที่มีอัตรา พัฒนาการค่อนข้างต่ำ คือกลุ่มนักเรียน/นิสิต/นักศึกษา กลุ่มกรรมกร/ผู้ใช้แรงงาน/ลูกจ้าง เกษตรกร และกลุ่มคน ว่างงาน ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มเสี่ยง 3) ผลการวิเคราะห์บทบาท และตัวแปร ที่มีผลต่อการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม พบว่าค่าเฉลี่ยจากการเรียงลำดับความ สำคัญของ บทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในระดับ ตนเองมาจากการอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่ เป็นลำดับแรก ข้อค้นพบ รองลงมา คือการอบรมสั่งสอนจากโรงเรียน การเลียนแบบ บุคคล สำคัญที่มีคุณภาพ การปฏิบัติธรรมะ การเข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การดู โทรทัศน์ การฟัง วิทยู การไปวัดเป็นประจำ การอ่านคอดัมน์ธรรมะจาก หนังสือพิมพ์ และ การใช้อินเตอร์เน็ต สำหรับค่าเฉลี่ยจาก การเรียงลำดับความสำคัญของบทบาทในการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมในระดับครอบครัวจากการชักชวนให้ สมาชิกในครอบครัวทำความดี

เพิ่มขึ้นเป็นลำดับแรกรองลงมา คือการเอาใจใส่ดูแลการกระทำของสมาชิกในครอบครัว การคุย/ถกเถียงถึงเหตุผลและความเหมาะสมในการแสดง ออกของสมาชิกในครอบครัวและการยกตัวอย่างบุคคลใน สังคมที่มีคุณภาพให้เป็นแบบอย่าง ส่วนค่าเฉลี่ยจากการ เรียงลำดับ ความสำคัญของบทบาทในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในระดับสังคม มาจากการจัดประชุม สมาชิกของ ชมรมในด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นลำดับแรก รองลงมา คือการเป็นกรรมการ/ ผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม การจัดรายการ ทางโทรทัศน์ การเขียนบทความแสดงความคิดเห็น ทางสื่อ สิ่งพิมพ์ และการเป็นวิทยากร/ผู้ให้ข้อมูลด้านคุณธรรม จริยธรรม ผลการวิเคราะห์ระดับ บุคคล พบว่าค่าเฉลี่ยตัวบ่งชี้ คุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง 7 ตัวแปร ของผู้ตอบ แบบสอบถาม ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมี สติสัมปชัญญะ ความรับผิดชอบ ความ ยุติธรรม ความขยัน หมั่นเพียร ความมีวินัย และความอดทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.799, 2.777, 2.426, 2.353, 2.359, 2.547 และ 2.751 ตามลำดับ

นาง เว็ (2554 : 88-89) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์คุณธรรมในคำคมจากวรรณคดีเรื่อง สามก๊กเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวจีนที่เรียนภาษาไทย เป็นภาษาที่สอง ซึ่งวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์คุณธรรมในคำคมจากวรรณคดีเรื่อง สามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) เพื่อเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาไทยโดยสอดแทรกคุณธรรมจากวรรณคดีเรื่องสามก๊กสำหรับชาวจีนที่เรียนภาษาไทยเป็น ภาษาที่สอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หัวข้อด้านคุณธรรมที่กำหนดทั้ง 24 หัวข้อ และตาราง วิเคราะห์เนื้อหาคุณธรรมในคำคมจากวรรณคดีเรื่องสามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) เพื่อได้ประมาณความถี่ของคุณธรรมด้านต่าง ๆ ที่ปรากฏในคำคมจากวรรณคดีเรื่องสามก๊ก และเอาหัวข้อที่ปรากฏมากที่สุด 8 หัวข้อมาเลือกให้เหลือ 4 หัวข้อ นำสร้างแนวการสอน ภาษาไทยโดยสอดแทรกคุณธรรมสำหรับชาวจีนที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัย พบว่า 1) คำคมจากวรรณคดีเรื่องสามก๊กทั้ง 1417 ตอน ไม่ได้ปรากฏคุณธรรมด้านใด 214 ตอน ปรากฏคุณธรรมด้านต่าง ๆ 1203 ตอน หัวข้อคุณธรรมที่กำหนด 24 หัวข้อปรากฏในคำคมมากที่สุด 8 หัวข้อเรียงลำดับได้ดังนี้ อันดับที่ 1 ความฉลาดเฉลียวแหลม อันดับที่ 2 ความมี เมตตากรุณา อันดับที่ 3 ความซื่อสัตย์สุจริต อันดับที่ 4 ความมั่นใจในตนเอง อันดับที่ 5 ความ กตัญญูต่อกัน อันดับที่ 6 ความกล้าหาญ อันดับที่ 7 ความรับผิดชอบ อันดับที่ 8 ความอ่อนน้อม ถ่อมตน 2) จากผลวิเคราะห์คุณธรรมแต่ละด้านที่ปรากฏในคำคมจากวรรณคดีเรื่องสามก๊ก ผู้วิจัยได้นำหัวข้อคุณธรรมที่กำหนดได้พบมากที่สุดจำนวน 8 หัวข้อมาเลือกให้เหลือ 4 หัวข้อ โดยพิจารณาว่าเป็นคุณธรรมสำคัญ เป็นที่ต้องการของสังคม ผู้วิจัยจึงเลือกคุณธรรมด้านความ

ฉลาดเฉียบแหลม ความมีเมตตา กรุณา ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูทศเวทินำมาสร้างแนวทางการสอนแทรกคุณธรรมในวิชาภาษาไทยสำหรับชาวจีนที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ทั้งหมดมี 4 แนวการสอนแต่ละแนว การสอนจะส่งเสริมคุณธรรมและทักษะการใช้ภาษาไทย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์คุณธรรม ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า มีการวิเคราะห์เนื้อหาทางด้านคุณธรรมในหนังสือ นิทาน วรรณคดี ในเรื่องต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยได้รับประโยชน์จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาทางคุณธรรม แนวทางการวิเคราะห์เนื้อหาทางคุณธรรม เช่น การวิเคราะห์เนื้อหาทางคุณธรรมในนิทานชาดก การวิเคราะห์คุณธรรมในคำคมจากวรรณคดี ซึ่งผู้วิจัยจะใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นและเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลต่อไป

3. งานวิจัยที่เกี่ยวกับนิคยสารบันเทิง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรอุษา ถิวันดี (2549 : 1-6) ศึกษาเรื่อง การศึกษาลักษณะและการใช้คำแสดง ใน นิตยสารบันเทิงภาษาไทย พุทธศักราช 2549 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของคำ สแลง การใช้คำสแลง และ ความหมายของคำสแลงในนิตยสารบันเทิง โดยเก็บข้อมูลจาก นิตยสารบันเทิงภาษาไทยที่จำหน่าย ในปี พ.ศ. 2549 จำนวน 5 รายชื่อ ได้แก่ ทีวีพูล, สตาร์นิวส์ ,GOSSIP STAR, in magazine และ Oops! รวมจำนวนทั้งหมด 120 ฉบับผลการศึกษาด้าน ลักษณะของคำสแลงพบว่า มีวิธีการสร้างคำสแลง 7 วิธี ได้แก่ การนำคำหรือวลีที่มีอยู่แล้ว ใน ภาษามาสื่อความหมายใหม่การนำคำหรือข้อความมาจากเหตุการณ์ปัจจุบัน สภาพแวดล้อม และสื่อมวลชนแขนงต่างๆการกำหนดคำให้สื่อความหมายด้วยเสียงการนำคำเลียนเสียง ธรรมชาติมาสื่อความหมายการยืมคำ มีทั้งยืมคำจากภาษาต่างประเทศและยืมคำจากภาษาถิ่น การพวนคำ มีทั้งพวนคำปกติและพวนคำปกติกับคำเดิม และ การสร้างคำขึ้นใหม่ มี 4 วิธี ได้แก่ การดัดแปลงคำเดิม การเล่นเสียง การบัญญัติคำขึ้นใหม่ และ การประกอบคำในด้านจุดประสงค์ ของการใช้คำสแลงพบว่า มี 11 จุดประสงค์ดังนี้ เพื่อแสดงความ สนุกสนานและเป็นกันเอง เพื่อสื่ออารมณ์ขัน เพื่อสร้างความแปลกใหม่ เพื่อแสดง ภาพลักษณ์ เพื่อขำล้อ เพื่อเสียดสี เพื่อ หลีกเลี่ยงคำต้องห้ามและคำหยาบคาย เพื่อดำเนิน ดิเดียน เพื่อเน้นย้ำความ เพื่อลดระดับความ รุนแรง และเพื่อหลีกหนีคำเดิมที่เข้ามาเป็นเวลานาน ในด้านความหมายของคำสแลงพบว่า จำแนกได้ 3 ลักษณะคือ ความหมายตามการ สื่อความรู้สึกและทัศนคติ มีทั้งความหมายที่สื่อ ความในทางที่ดีและสื่อความในทางที่ไม่ดี ความหมายใหม่ แบ่งเป็นความหมายแคบเข้าและ

ความหมายกว้างออก และความหมายในบริบท มี 3 ประเภทคือ ความหมายเฉพาะ ความหมายอุปมา และความหมายชวนคะนึ่งคำสแลงในนิตยสารบันเทิงมีลักษณะเฉพาะที่โดดเด่นด้วยการใช้ภาษาที่แปลกใหม่ แตกต่างกับการใช้ภาษาที่ถูกต้องของภาษาไทยมาตรฐาน ทั้งนี้เพื่อดึงดูดความสนใจและทำให้ผู้อ่านเพลิดเพลินไปกับการอ่านนิตยสารบันเทิง

ธนีสร์ บัณฑิตภักดิ์ (2548 : 149) การศึกษาคำสแลงในภาษาไทยของวัยรุ่นที่พบในนิตยสาร การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกประเภทของคำสแลง และอธิบายลักษณะการสร้าง คำของคำสแลงในภาษาไทยของวัยรุ่นที่พบในนิตยสารบันเทิงผู้วิจัยศึกษาคำสแลงในนิตยสารบันเทิงทีวีพูล (TV.Pool) และนิตยสารป๊อปปี้ (POP) โดย ศึกษาในช่วงเวลาตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนกันยายนปีพุทธศักราช2546 เป็นระยะเวลา 6 เดือน รวมจำนวนนิตยสารทั้งสิ้น 32 ฉบับ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและคัดเลือกคำสแลงตาม เกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการคัดเลือกคำสแลงพบว่า มีคำสแลงเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นจำนวนทั้งสิ้น 206คำผลการศึกษาวิจัย คือ คำสแลงสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ คำสแลงแท้ และคำ สแลงไม่แท้การสร้างคำสแลงในภาษาไทยของวัยรุ่น สามารถแบ่งได้เป็น 11 ลักษณะ ได้แก่ การ ประสมคำ การสร้างคำใหม่ คำซ้ำ คำเปลี่ยนเสียงจากเดิม คำเปลี่ยนความหมายจากเดิม การตัด พยางค์ คำสร้อย คำยืมจากภาษาต่างประเทศ คำชอน คำผสาน และคำเปลี่ยนอักษรวิธี ตามลำดับ

รุ่งทิภา ฉัททันต์รัศมี (2554 : 149) ศึกษาเรื่อง การศึกษาคำอุทานในภาษาไทยที่ปรากฏในนิตยสารบันเทิง วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายและศึกษาหน้าที่ของคำอุทานที่ ปรากฏในนิตยสารบันเทิง โดยเก็บข้อมูลคำอุทานจากนิตยสารบันเทิง 4 รายชื่อ จำนวนทั้งสิ้น 48 ฉบับผลการศึกษาพบว่า คำอุทานในนิตยสารบันเทิงสามารถจำแนกตามลักษณะทางความ หมายถึงได้ 3 ประเภท คือ 1) คำอุทานที่สื่อความหมายเชิงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด คำอุทานที่ พบทั้งหมดในประเภทนี้สามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้ 19 อารมณ์ ได้แก่ ประหลาดใจ ตกใจ หยอกลือ ไม่พอใจ ตื่นเต้น ขัดเคืองใจ สงสัย พอใจ ผิดหวัง สงสาร ประชดประชัน เหนื่อย ใจ ซื่นชม รำคาญใจ หมั่นไส้ โลงใจ อิจฉา เจ็บปวด และ รังเกียจ 2) คำอุทานที่สื่อความ บรรณาหรือความต้องการของผู้พูด 3) คำอุทานที่สื่อการรับรู้หรือความเข้าใจของผู้พูดในส่วนผลการศึกษาเรื่องหน้าที่ของคำอุทานในนิตยสารบันเทิง พบว่าคำอุทานนอกจากจะใช้ในการสื่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดแล้ว ยังทำหน้าที่อื่น ๆ ดังนี้ 1) ช่วยเร้าความสนใจที่มีต่อสาร โดยปรากฏในตอนต้นของสาร 2) ช่วยสรุป หรือเน้นย้ำอารมณ์ทัศนคติที่ผู้เขียนมีต่อสาร โดยปรากฏในตอนท้ายของสาร 3) เชื่อมโยงเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางความคิดโดย ปรากฏภายในเนื้อหาของสาร โดยสามารถแบ่งประเภทของโครงสร้างแสดง

ความคิดได้ 2 แบบ ได้แก่ 1) โครงสร้างแสดงความคิดแบบเสริมจำแนกกลุ่มย่อยได้ดังนี้ 1.1 การสรุปความ 1.2 การขยายความ 1.3 การอธิบายความ และ 1.4 การเพิ่มความ 2) โครงสร้างแสดงความคิดแบบได้ตอบ จำแนกกลุ่มย่อยได้ดังนี้ 2.1 การแสดงปฏิสัมพันธ์หรือทำที่ 2.2 การประเมิน 2.3 การแก้ไขความ 2.4 การลดความ และ 2.5 การขัดแย้ง

ธนรัชต์ คุสมบัตติ (2554 : 68-71) ศึกษาเรื่อง กระบวนการผลิตข่าวของนิตยสารบันเทิง ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงกระบวนการผลิตข่าวของนิตยสารบันเทิงและเพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อ กระบวนการผลิตข่าวของนิตยสารบันเทิง การศึกษานี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับกลุ่มผู้ทำงานทางด้านนิตยสารบันเทิง โดยมีตำแหน่งอยู่ในระดับหัวหน้าของงาน ทางด้านข่าว ประกอบไปด้วย บรรณาธิการบริหาร รองบรรณาธิการ หัวหน้ากองบรรณาธิการ หัวหน้าฝ่ายข่าวผลการศึกษาพบว่า กระบวนการผลิตข่าวของนิตยสารบันเทิงมีการทำงานโดยแบ่งหน้าที่ออกเป็นบรรณาธิการเป็นผู้ควบคุมดูแลกระบวนการทั้งหมดในการผลิตข่าว โดยทำหน้าที่ร่วมกับรองบรรณาธิการ จากนั้นมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบออกไปเป็นส่วนความรับผิดชอบ ไปยังบรรณาธิการ Section และจึงส่งผู้สื่อข่าวออกไปทำข่าว ทั้งนี้ ในกระบวนการผลิตข่าวของนิตยสารบันเทิงยังประกอบด้วยขั้นตอนของการ คัดเลือกข่าวบันเทิงซึ่งจะมีการพิจารณาประเด็นข่าวบันเทิงดังนี้ ข่าวความเคลื่อนไหวของศิลปิน ดาราทั้งในและต่างประเทศ ข่าวคราวเคลื่อนไหวของวงการภาพยนตร์ละคร และวงการเพลง เมื่อได้ทำการพิจารณาประเด็นแล้วขั้นตอนต่อมาคือการนำเสนอข่าวสารออกไปซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีวิธีการนำเสนอดังต่อไปนี้ การนำเสนอข่าวสารจากเหตุการณ์ที่สังคมกำลังให้ความสนใจ การนำเสนอข่าวตามคู่แข่งขั้วในธุรกิจนิตยสารบันเทิงและการนำเสนอข่าวในรูปแบบที่แตกต่าง จากคู่แข่งสำหรับปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการผลิตข่าวของนิตยสารบันเทิง ประกอบด้วยปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดยืนในการนำเสนอเนื้อหาและความต้องการของเจ้าของหรือผู้บริหารนิตยสาร วัฒนธรรมองค์กรในด้านบุคลากรการทำงาน และบุคลากร ขณะที่ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยทาง เศรษฐกิจ คู่แข่งขัน ผู้อ่านนิตยสารบันเทิง

ศราภรณ์ สุวรรณแสง. (2555. : 167-176) ศึกษาเรื่อง ลักษณะเฉพาะการเขียนและการใช้คำยืมภาษาอังกฤษในนิตยสารบันเทิงไทย มีจุดมุ่งหมายเพื่อจำแนกหมวดหมู่คำยืมภาษาอังกฤษ ลักษณะรูปเขียนคำยืม และการใช้คำยืม ภาษาอังกฤษ ข้อมูลคำยืมภาษอังกฤษรวบรวมจากนิตยสารบันเทิง 11 รายชื่อจำนวน 132 เล่ม ที่เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2553 ผู้วิจัยปรับแนวคิดการจัดหมวดหมู่ความหมายเชิงวัฒนธรรม ที่เรียกว่า โฮปี โดเมน (Hopi domain) ของ

โวจิกินส์ (Voegelins, 1957) นำมาจัดแบ่งกลุ่มคำยืม ผลการศึกษา พบว่าสามารถแบ่งกลุ่มคำยืม เป็น 5 หมวดหมู่ ได้แก่ 1) หมวดธรรมชาติ 2) หมวดมนุษย์และพฤติกรรม 3) หมวดสติปัญญา อารมณ์ 4) หมวดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 5) หมวดคำศัพท์ทางไวยากรณ์ โดย กลุ่มสุดท้าย นี้เป็นข้อมูลที่พบเพิ่มเติมจากการศึกษาของ โวจิกินส์ภาษาที่ใช้ในการเขียนมี 4 ลักษณะ คือ เขียนทั้งรูปภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เขียนในรูป ภาษาไทย เขียนในรูปภาษาอังกฤษ และ เขียนรูปภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ ส่วนรูปแบบการเขียน พบ 5 รูปแบบ คือ การเขียนตัดพยางค์ การเขียนเพิ่มพยางค์ การเขียนผิดรูป การเขียนไม่คงที่ และ การเขียนสะกดผิดการใช้คำยืม ภาษาอังกฤษในนิตยสารบันเทิงไทยแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ 1) การใช้ในด้านรูป ศัพท์ และ 2) การใช้ในด้านความหมาย ผลการศึกษาพบว่าการเรียงคำตามหลักไวยากรณ์ ภาษาอังกฤษ และมีการใช้คำยืมภาษาอังกฤษในเชิงเปรียบเทียบผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นสถานภาพคำยืม ภาษาอังกฤษในภาษาไทยทั้งการรับคำใหม่ หมวดหมู่ของคำ การสร้างคำโดยการประสมกลับคำ ไทยและการแปลความหมาย รวมถึงการเขียนผิด รูป ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้คำยืมภาษาอังกฤษ ของผู้อ่านรวมถึงการเขียนสะกดคำเหล่านี้ตามอย่างที่ ปรากฏในนิตยสารบันเทิงเหล่านี้

นันทนา เสลานนท์ (2550 : 245-252) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของดารานักแสดง ในวงการบันเทิงที่มีต่อนิตยสารปาปารัซซ์ที่การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของดารานักแสดง ใน วงการบันเทิงที่มีต่อนิตยสาร ปาปารัซซ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นของดารา นักแสดงตามลักษณะ ประชากร (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและแนวทางการค่านินชีวิตของ ดารานักแสดงที่มีต่อนิตยสารปาปารัซซ์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ดารานักแสดงในวงการบันเทิง จำนวน 300 คน นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และเสนอผลการทดสอบสมมติฐาน การวิจัยด้วยสถิติอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์เป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD ผลการวิจัยพบว่า 1. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง มี อายุ 21-30 ปี สถานภาพโสด มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงานใน วงการบันเทิง 4-6 ปี และพบว่า ดารานักแสดงที่มีลักษณะประชากรต่างกัน เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงานในวงการบันเทิงที่ต่างกันจะทำให้ดารานักแสดงมีความคิดเห็นต่อนิตยสารปาปารัซซ์ทั้งทางด้านรูปแบบการนำเสนอ เนื้อหา และความรับผิดชอบต่อสังคมและ จรรยาบรรณสื่อมวลชนที่ต่างกัน 2. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของดารานักแสดง ได้แก่ วิธีการที่ได้นิตยสาร ปาปารัซซ์มา สาเหตุที่ซื้อนิตยสาร ความถี่ในการซื้อนิตยสาร และ

ระยะเวลาที่ซื้อ นิตยสาร พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของดารานักแสดงที่มีต่อนิตยสารปาปารัชชี ทั้งทางด้านรูปแบบการนำเสนอ เนื้อหา และความรับผิดชอบต่องานและจรรยาบรรณสื่อมวลชน 3. แนวทางการดำเนินชีวิตของดารานักแสดง ได้แก่ วันว่างใน 1 สัปดาห์ ลักษณะ การแต่งกาย และเรื่องที่สนใจ พบว่าแนวทางการดำเนินชีวิตที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของดารานักแสดงที่มีต่อนิตยสารปาปารัชชี ทั้งทางด้านรูปแบบการนำเสนอ เนื้อหา และความรับผิดชอบต่องานและจรรยาบรรณสื่อมวลชน นอกจากนี้ยังพบว่าดารานักแสดงมีความคิดเห็นต่อนิตยสารปาปารัชชีในด้าน รูปแบบการนำเสนอว่าในปัจจุบันนิตยสารปาปารัชชีเน้นเสนอภาพการแต่งตัวหวือหวา ของดารานักแสดง มีพาดหัวข่าวที่เกินจริง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 3.47 และ 3.42 ตามลำดับ ด้านเนื้อหา พบว่าดารานักแสดงส่วนใหญ่เห็นด้วยว่านิตยสารปาปารัชชีเน้น เสนอข่าวเรื่องความรักของดารานักแสดง และนิตยสารปาปารัชชีควรปรับปรุงเนื้อหา ด้านที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 3.64, 3.60 และ 3.57 ตามลำดับด้านความรับผิดชอบต่องานและจรรยาบรรณสื่อมวลชนนั้นดารานักแสดงส่วนใหญ่เห็นด้วยว่านิตยสารปาปารัชชีควรปรับปรุงการทำงานให้มีจรรยาบรรณสื่อมวลชน และมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น และควรมีกฎหมายควบคุมนิตยสาร ปาปารัชชีโดยเร็วที่สุด และยังคิดว่าการเสนอภาพถ่ายส่วนตัวในนิตยสารถือเป็นการ ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอีกด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.04, 4.04, 3.99 และ 3.79 ตามลำดับ

สรุปได้ว่า จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิตยสารบันเทิง ช่างต้นแสดงให้เห็นว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับนิตยสารบันเทิง หลายเรื่องด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยได้รับประโยชน์จากการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ การศึกษาลักษณะและการใช้คำแถลงในนิตยสารบันเทิงภาษาไทย เรื่อง การศึกษาคำอูทานในภาษาไทยที่ปรากฏในนิตยสารบันเทิง ศึกษาเรื่องกระบวนการผลิตข่าวของนิตยสาร เรื่องลักษณะเฉพาะการเขียนและการใช้คำยืมภาษาอังกฤษในนิตยสารบันเทิงไทย เรื่องความคิดเห็นของดารานักแสดงในวงการบันเทิงที่มีต่อนิตยสารปาปารัชชีการศึกษา เรื่องความคิดเห็นของดารานักแสดงในวงการบันเทิงที่มีต่อนิตยสาร ปาปารัชชี ซึ่งผู้วิจัยจะใช้เป็น ข้อมูลเบื้องต้นและเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูลต่อไป

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นพบว่ายังไม่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหาทางคณิตศาสตร์ และการวิเคราะห์เนื้อหาทางด้านคุณธรรมในประเทศไทย แต่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิตยสารบันเทิงในแง่มุมต่างๆ และ ยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาทางคณิตศาสตร์และคุณธรรมในนิตยสารบันเทิงเด็ก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาทางคณิตศาสตร์และคุณธรรมที่สอดแทรก

ในนิตยสารบ้านเทิดเด็ก เพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้ครูแนะนำนิตยสารที่มีประโยชน์และมีคุณค่าต่อผู้ปกครองและนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

